

Dugget.

Bm

1. 50

X. 168

MANUALE

Lapponicum.

Tat lie:

Braude: Kiete: Kirieg / Joi-
te miš adnestop / Nabmatom:

- I. Konuk Dawidin Psaltar.
- II. Salomoni Pakowaijase.
- III. Salomoni Sarnotee.
- IV. Jesus Syrachin Kirie.
- V. Cathechesis D. M. L. Tain Kates
Pakatusin.
- VI. Ahte vga Kirko / Ordoni.
- VII. Ewangelia ia Epistoleg / Collecta ia
Kockolwasa farte Sodnopaiwin ia
Passe paiwin / pirra Jage.
- VIII. Christusen Pydnen Historia.
- IX. Jerusalemi Hawatemen pirra.
- X. Ahte vga Psalm Kirie.
- XI. Ahte vga Kackolwas Kirie.

Mijen Armolas Kattil Buda manga / tacka-
tom Same / kiel / ja suun Majestetin.

Kudoim trycketom

C. G. TENNIL.

Stockholmis /

Henrich Keyser Ludni / Tan Jagen

1648.

Then Stormechtigste Högborne Furstinna
och Fröken /

Fr. CHRISTINÆ

Sweriges/ Göthes och Wendes vth-
forade Drottning och Arffurstinna / Storsur-
stinna til Finland/ Hertiginna vthi Esiland
och Larelen/ Fröken vthöfwer In-
germanland/ etc.

Min Allernädigste Drottning.

Stormechtige / Högborne Fur-
stinna/ Allernädigste viforade Drottning/
Gudz Ande säger igenom K. David/ Psal. 86.
HERRen skal predika låta i allahanda Tungos-
mål/at och några aff them skola ther födde war-
da / och the Sångare skola alle i tigh siunga til
stiftes/ såsom i een Dank. Andogh thenne
Propheetta egenteligen talar om thet Nyse Tes-
tamentes Begång och Predikan på Grefisto
genom Aposilarna/h vilket Språk då war ibland
alt Folk så gem. ent/at thet ock vthi Rom öfwa-
des. Och fö. siås här medh icke allenast thet
Nyse Testamentet/vthan och heele thet Gamble
Testamentet / som sedan bleff vthaff Hebræa tå-
lat in vppå Grefisto aff the siutijo Interpretib.

på

på thet theenne Prophetia måtte blifwa vpfylt.
 Likfwäl när man rätt öfwerwäger och betrach-
 tar then H. Andes mening här vthi / så förstår
 Gud; Ande vthi theenne Prophetia icke allenast
 thet Grefiske Språket vthan och allehanda
 Tungomål vthi Werlden: At Jesu Christi E-
 uangelium och andra Bibliske Böcker skola
 skrifwas och predikas på allehanda Språk och
 Tungomål / effter then 19 Psalmens Prophetia:
 Intet Måål eller Taal är / ther man theras Rösti
 icke hörre; Såsom han wille säga: Thet är in-
 tet Språk eller någon Nation ther Ewangelium
 genom Apostilarna icke hafwer låtit sigh höra /
 Vthan thet heeter så: Theras Rösti går vthi
 all Land / och theras Taal in til Werldennes En-
 dar. Vthsluter altså thet medh Apostilarnas
 Personer / at the sielfwe intet hafwa kunnat
 komma vthi alle Werldennes winklar / Men in-
 sluter Ewangelium och theras Lära / som sedan
 är predikat och hört vthi all Land / Rum och
 Tungomål. Om nu Ewangelium vti Aposti-
 larnas tijdh / eller effter them / förr eller senare är
 wordet predikat vthi heele Werlden / behöfues
 intet här tala eller något at omröra vthan thet
 weet man / at Hedningarna äre inexcusabiles och
 vthan orsacht / Rom. 1. En än idagh är Rychtet
 hoos them om Christo och hans Ewangelio:

Men at the intet söfäa wijsdare kundskap ther
om/är theas egen skuld : HExren Gudh gör
sitt til vti saken/ En han säger/Malach. 1. Af So-
lennes Bpgång alt in til Nedergången/skal mitt
Nampn hårligit warda ibland Hedningarna /
och i all Rum skal mino Nampner döft / och itt
reent spijsoffer offerat warda: En mitt Nampn
skal hårligit warda ibland Hedningar / säger
HExren Zebaoth : Ja/ HExren Christus sielff
ock: Matth. 24. Thetta Ewangeliu om Kyket
skal predikas vthi heele Werlden / them til ett
witnessbörd. Aff thenne och otalige många flere/
som hoos Propheterna här och ther then H. And-
es Prophetier om Hedningarnas Kallelse fin-
nes/ är otvifwelachtige sant / thet Epparna som
nu boo vti Fiåll/när och fast vnder Polo och Norr-
siernan/ hafwa haf Gudz ord/ En Gudh är sans-
färdigh vti sitt Löffte och tillsäijelse/han låter intet
feela vti något det han talat hafwer/Exod. 34. Esa. 40
Men huruledes och på hward tindh the hafwa
ther ifrå affallit/kan man vthi thenne korta och
enfaldige Dedication nu så enfannerligen intet
förmåla: Men här effter om Gudh wil/ achtar
man vthi en särdeles Materia ihugfomma/ huru-
ledes Epparne äre komne til boo vthi Fiåll/ och
annat sligt/som om theas väsende trooivärde-
ligen kan berättas/ Nu och vild närvarande oc-

cation är man allenast skylligh göra then aller-
 högste Gudi en innerligh Tack/säijesse/som them
 åter och för någon tindh sedan/ vthi någre Högh-
 loflige Konungars nämligen E. K. M:^{ts} Herskä-
 ders tindh/ hafwer aff sin guddomlige Nåd h mäs-
 siedeels genom then H. Döpselen låtit büfwa
 sins Församblingz Ledamöter/ såsom och effter
 thet tilfälle och difficultet som i begynnelsen mon-
 de wara/ någorledes informerats och vnderrättas
 vthi Catechismi syncken: Andogh vthi thes rät-
 ta förstånd någon tindh hoos them feel och man-
 gel varit hafwer. Men nu vnder E. K. M:^{ts}
 Regimente blifwer then querela och flaga betä-
 gen/ therföre man och nåst Gudh bör göra och
 hembära E. K. M:^{ts} en vnderdånig Tack/säijesse/
 at E. K. M:^{ts} thet barbariske Folkets påbegynte
 information och vnderwijsning icke allenast hå-
 ler vthi förrige terminis, vthan och märkeligen
 och hoos alle Christine ganska berömligen/ aff
 Kongligh åhuga medh alt alskar/ iijwer och
 nijt/ ökar och förmerar. E. K. M:^{ts} hafwer här
 til icke allenast vthi thet Sdelandet Lapmarken
 medh befoinat låtit många Kyrklor vprättas/
 them med Predicanter och Lärare rickeligen för-
 sörgt / Utan E. K. M:^{ts} bäär lijka som ett dage-
 ligt bekymmer om theras ewiga saligheet. Och
 hafwer E. K. M:^{ts} lijka som Juda Konung Jo-

fias fan Mosi's Lag vti Templet/ som borttappa
och heelt förglömd war/ 2. Reg. 23. nu funnit thetta
Manuale vti HERRANS huus/ hwilket swisserligen
war förlorat och förkomit/ intet så för E. K. M:^{te}
then lifka som Timotheus af barndomen hafwer
läsit then H. Skrift/ 2. Timoth. 3. Och med Assaph
mehr HERREN älskat än Himmel och Jord/
Psal. 73. Vthan för thet fattige Folket Lapparna/
som på sitt eget Tungomåål thet förr intet hafwer
haft/ en heller wetat något ther aff: E. K. M:^{te}
hafwer låtit thet transfereras på theras eget språk
vthi then acht/ at thet skal läsas och predikas för
them/ hwar af the kunna hafwa en godh och nöj-
achtig vnderwijsning om theres ewiga saligheet/
ett Christeligt och ärligit Lefwerne. Man läser/
2. Reg. 18. at när Konung Hischia sågh thet Menig-
heeten begynnte dyrka Koppar Ormen then Mos-
se giordt hade/ slogh han honom sönder och kallas
de then Nehustham, thet är/ ett ringa Kopparstycke:
Alltså kan thetta Manuale kallas samma Hie-
schia's Hammar ther medh E. K. M:^{te} lifka som
then andre Hischia/ näst Gud's nådige biistånd/
sönderbryter/ aflegger och bortkastar ifrån then
benägne Menigheeten til Affguderij Lapparna/
alle Lapides Religiosos thet är/ alle dyrckade Ste-
nar (Seiter) Högar/ berg och trumbor (Lannus)
them the aff theras Hiertas blindheet och sinnes
fåfånge

fäfsängelighet brukat/venererat och dyrkat haf-
we/och kallar them ett ringa seen: och trådsnycke.
Med rätta kan thetta Lappiske Manuale och kal-
las thet Swärd/ther medh then tyranniske och
affgudiske Drottning Athalia bleff dräpen/ och
Öfwerste Prästen Joiada sedan gjorde ett För-
bund emellan sig/Menigheeten oc Konungen/at
the skulle tiåna HERRanom/2. Par. 23. Alltså dräper
E. K. M. och förlägger med thetta Manuali, som
är iudel Gud; Ord/alle Trulskarlur och Affgudas
dyrkare vthi Lapland/görandes lifka som Joia-
da/ett Förbund emellan sigh/Lapparna och Prä-
stierna / At E. K. M. intet afflåter plantera och
fortsättia Gud; Lagh och Ewangeliu/ at Lapp-
parna måtte tiåna HERRanom/och Prästierna
med alla krafter och yttersta förmågo arbeta och
them vnderwijsa. I lifka måtto kan thetta Ma-
nuale kallas Nebucadnesars dröm/ then Daniel
påfan och honom vthtydde/ther af Nebucadnesar
sedan bekände Daniels Gudh/Dan. 2. Samalund-
da E. K. M. hafwer och lifka som Daniel råfat
på thetta Manuale och theß vthtydelse / ther aff
Lapparna kunna bekänna E. K. M. Gudh/then
som Himmel och Jord giordt hafwer. Ytterli-
gare må thetta Manuale kallas thet Altaret vthi
Athen/som war dedicerat DEO IGNOTO; Hvilke
okände Gudh Apostelen Paulus för them predi-

fade och bekänd gjorde / *18.17.* Således tillägnat
och förläner E. K. M:^{ts} thetta Manuale Lappar
na / hwilkom det hafwer swarit ofunnigt / och lysa
som Paulus låter thet alimänt läsas och predikas /
at the här aff then rätta Guden känna måge / och
sätta: Våre Fäder hafwa haft falska och fåfånga
Gudar som intet hielpa kunna / *1er.16.* Om then
stora Drottningen vti Caldeen Semiramis aff
ett heroiskt modh och sinne vthi Historierne är
mycket prissligh therföre / at när vproor en gång
är blefvet itändt i Babylonien / oc hon i thet haf
wer satt sigh nedh / til at låta sigh tilbörligen och
såsom thet medh een Drottning är eenligt be
synneth / hafwer hon / tå thet henne bleff bodat /
straxt åsatt all Prydning / och Loppet medh hån
giande hår til at förtaga och stilla samma v
proor: Huru mycket mehr blifwer E. K. M:^{ts} hö
ga Konglige Rampn hoos alle effterkomande / ja /
HExranom Gudsielss vti een ewigh äminnelse /
Hvilken oachtat thet stora och swåra Krigz bul
ler / som E. K. M:^{ts} och swårt fåre Fådernes land
nu en lång tiidh hafwer swåswat vthi / hafwer
doch E. K. M:^{ts} mitt vthi thetta Krigztumult
kastat ett Uga / och befymmer draget om Kyrkors /
Academiers / Gymnasiers och Scholors byg
ning och vppehålle: Såsom och vthi gudeligh
acht och försvar tagit then rätta Evangeliste

Kell

Religionen / sampt andra nödiga och nyttiga
Boofliga Konster/them E. K. M.^a sielff så högt
æstimerer och ålskar / at the på ringa tindh här i
Riket merkeligen äre förmeerade. E. K. M.^a
meriterer förthenstulmedh godh skåål at införas
och höglofligen berömmas in Annalibus och Hi-
storierne/och thet mycket mehra än then Calda-
ske Semiramis / En hon stillade allenast ett vps-
roor vthi thet werldzliga Regimentet/sättiandes
å part och affsiides så länge sin Kongliga Skrud
och Prydning: E. K. M.^a hafwer sin Kongliga
Prydning och Chrona intet welat antaga / förr
än icke allenast then Krigz Flam som nu en lång
tindh håffrigt hafwer brunnit/ther Gudh så tå-
les/kan stillat warda / Vthan E. K. M.^a hafwer
högeligen sigh bekymbrat om Gudz åhra och si-
ne Vnderståares/i synnerheet the oförfarne Cap-
pars ewiga Saligheet: Och E. K. M.^a hafwer
straxt och för thes vndsångne Kongl. Regering
fast såsom Semiramis/likå som med vthslaget
och oflåtat håår/thet år/förutan all stoor åhuga
om sitt egit vthsmuckiande/igenom E. K. M.^a och
Rikszens för thetta respectiue Regering och För-
myndare / merkeligen låtit påskijna thenne sin
Konungzlige försorg om Gudz helige och klare
Ordz Predikan/och alle thes trogne Vnderståa-
res Saligheets medel och wågh: Effter som och

theres Excellenter och Nader i thetta sinnet haf-
wa anbefalat och pålagt min ringe Person thet
Svenske Manualis Translation vppå thet Lappi-
ske Tungomålet. Och ändoch iagh vthi all öds-
miukheet kunde mig hår före excusera; enkan-
nerligen och förnämbligst therföre / at thet Lappi-
ske Språket war mig aldeles obekant och frem-
mande / ther vthi iagh / såsom en nyskommen til
Embetet / mig tilförendet intet hade öfwarat: Så
hafwer iag docklikt wäl i vnderdånig respect och
hørsamt följe aff then Konglige och nådige besäl-
ning som mig öfwardig war tilkommen / mehra
i acht tagit min skyldigheet hår vti / ån confidere-
rat min oförfarenheet och Materiens widlöftig-
heet / besinnandes ther brede widh / mig wara
widh then ålder at iagh ån tå kunde låra andra
och flere Språk: Hafwer således vti Herrans
Nampn / effter E. K. M: nådigste Befalning / ta-
git mig före thenne Translationen, ther vti giordt
all mögeligh flit / hållt och förnåmst / thet ach-
tandes / at sensus genuinus vthi alt kunde blifwa
träffat / Jämte observerandes och i acht tagan-
des the varieteter vthi Dialecterne och then åtskil-
ligheet som i thet Lappiske Språket finnes: Efter
som iagh ther til hafwer brukat mig til vnder-
rättelse the förnåmste Tälkar vthur Lapmarker-
ne / så at förmodeligen alla skola kunna thenne

versionen förstå / the ther eliest äre rätt försarne
och thet Lappiske Tungomålet/eller sedermera
komma til thette Manualis öfning och bruk. Och
såsom iagh fuller wäl kan besinna/ at många både
högre och nedrigare/ samt alle Chrisne Menne-
skior/ andelige och werldzlige / the som andeligen
äre sinnade och gärna öndsta the blinde Lappars
oplysning/ skole hålla thetta för ett godt och nyt-
tigt wärck/ och öndsta at thet måtte komma uti
dagsliuset: Så twiöflar iagh och intet/ at män-
ge af egen nyttige Meniskior lære skatta thet för
en såångia/ och intet wärdt at ther på skal antin-
gen arbetas eller något kostas/ och han heller wilia
thet/ at Lapparna måge altidh blifwa uti theres
gamble mörker och förrige wahna/ som the en
rund tijdh warit hafwa: Så är lyfwäl/ genom
Gudz macht ther medh så wiöda kommit / at thet
nu synes för Gonen emoot alle Munchrines
wille/ then högste Gudh gifwe wiö dare Nyck och
Wälsignelse til sielfwa öfningen. Theß ötsä-
digande aff Trycket hade wäl kunnat wara rich-
tigh för detta/ effter som man medh Versionen för
någon godh tijdh sedhan hafwer warit sårdigh/
om icke åstellige hinder theß emellan alt städze
hade infallit / til des Hans Excell: Her Riks
Skattmästaren är åter til bakas ifrån Uiffland
hijt heem kommen / och oppå theß Afftryckens
de och

de och fullkommenheet medh all N:n och Alls
war driifwit aff tidigh åhuga / skaffandes
sämte sijne Herr Collegier Riksz- och Cammer-
rådih til Wärfkets förfärdigande nödige medel
widh handen.

Och emedan thetta Manuale aff E. K. M:^a
är upfunnit och besalat at publiceras och utkom-
ma på Lappiske Tungomålet / så är thet i sigh
sielff skäligh/ at thet nu kommer til E. K. M:^a och
vnder E. K. M:^a höglöflige Namn vthgår/ vti
een sådan Form såsom thet här synes och præsen-
teres: Endstär för min Person/ iagh ringa och
oswärdige Tjänare/ at thet alt måtte wara giordt
och lända til Gudz Namns åhra/ E. K. M:^a ett
öddödeligh Namn/ och Lapparna til en rätt vn-
derwysning vthi Gudz Ord/ och pålychtonne en
etwigh fromma och saligheet. Sidst och til thet
ytterste belangande mitt wälmöenta här uppå
anwände Arbete/ beder E. K. M:^a iagh aller vn-
derdånighst thet E. K. May:^a thetta sitt Lappiske
Manuale, såsom och min vti theß Translation gior-
de flit och arbete/ tåckes medh Nåde och Günst
förmärkla/ jämwäl migh och mitt Embete medh
all gunstigh benågenheet wärdigas taga vti sitt
Kongliga Hegn och Förswar/ emoot alla them
som medh een momist Tungu gärna wilja förkle-
na/ förtala och förhindra thet the sielfwe intet
kunna

funna vthrätta / hwilket iagh och ödmufeligst
förhoppas at skola see/öndskandes och besallan-
des E. K. M: här medh vthi then Allerhögstes
nådige bestydd och protection til långvarig Hfz
helsa/såsom och all Kongligh wålmågo/ ett godt/
roligt och segersamt Regimente. Datum Tornåå
ipso die S. Michaelis Archangeli. An-
no 1648.

E. K. M: s

Underdånigste och troostylligste
Tjänare

Johannes I. Tornæus
Bothn.

Then Christelige och Rättsinnade Läsare
ren Hells och Tjänst/ etc.

Edh Christen och rättsinnade Läsare / huru mycket
the Swenske hålla aff thet Swenske Manuale / är
ther vthaff kunnigt / at alle bruka thet både vthi större
och mindre Format / som hwar hafwer Lust til. Thersföre
hafwer och Hennes Kongl. May:^a wår allernådigste Drot-
ning befatat at vthtolka thet på Lappiske Tungomålet / at
och the måge blifwa aff thes stora Nyttia deelachtige / Säs-
som aff H. K. M:^a här hoos fogade allernådigste Breeff
är til förnimma. Och ändogh vthi samma H. K. M:^a
Breeff migh anbefales thet mindre Manuale som först
bleff på Swenska afftryckt / så hafwer iagh lijkwål vthi en
godh Mening tagit migh före thet större at förtälka och af-
sättia / både för gröfware Tryck / och större Format skul / så-
som och thesfore / at vthi thet mindre Manuali, som först
är vthgångit / intet finnes alle the nödige Handböcker som
vthi thet större äre författade / och hoos Lapparna eliest hög-
nödigt behöfues : Thesförutan är icke heller vthi Lap-
marken mycket grant Tryck tjänligt : Hoppas altså at
iagh här medh hafwer warit Läsaren til willes och behagh.

Men sielswe Translationen belangande / beder iagh
then Christelige Läsaren intet wille förhastta sigh dömandes
om några Feh/ som honom kuane synas här wara inriktne/
antingen vthi några Meningars och Ordz correspon-
dens och lijkheet medh Swenskan / Item the Psalmers
Ordning och Lydelse som gå på Rym / Och hwad mehra
vthi syllabicerande och Stafwelserne / eller annat tyckes
wara besindligt. Hwad thet förste widkommer / så hafwer
iagh intet allestädes verbotenus följat then Swenske
versionen, vthan haft ther brede widh andra goda versio-

ner, och alt så lämpat at ihenne Translation sw skal kom-
ma i een klar och tydeligh Mening öfwerens medh then
förste och originalste Texten / Effter som sådane åtskild-
nader jämwäl finnas uti åtskillige Rum / utaff hwilke iagh
här allenast någre så wil vpreppa och ihugkomma: Såsom
Psal. 119. v. 83. står: Ty iagh är såsom en lågel vthi
Röök / Thet iagh således hafwer tållat: Juhte modn
lem naukøht ahte nacke suofwošn. Thet är: Ty iagh är
såsom ett låder vthi Röök. Prov. 6. v. 26. Ty een Skö-
kia tager ett stycke Brödh: Juhte ahte huorra puhta eris
laipest. Thet är: Ty een Sköfia bringer enom ifrån Brö-
det. Cap. 7. v. 27. Hennes Huus är Helfwetes Wägar /
ther man nederfaar vthi Dödzens Kammar: Suun kate-
lie Helweti keino / tocko wuollus: manna iabmeme saiat.
Thet är: Hennes Huus är Helfwetes Wägh / som neder-
faar vthi Dödzens Rum. Cap. 11. v. 20. Herren haf-
wer een styggelse til itt wrängt Hierta / och itt behagh til the
froma: Herre Rubmel adna ahte wasteswot tan sluoc-
kas waimo quoitu / walla mainetom suun autesn täckaha:
Thet är: Herren Gudh hafwer een styggelse til itt wrängt
Hierta / men then ofskyllige är honom täck. Spr. 51. v. 14.
Och åkallade HERran min Fader och HERra: Ja wäc-
ken zuorfwom HERra muun Ågen ia Raieteien.
Thet är: Och iagh åkallade HERran til hielp / min Fader
och Rådhwifware. Sådane och flere små differentier
och åtskildnader vthi thenne Translationen äro inkomne
intet aff incuria, vthan medh wilia / effter Textens con-
formitet.

Vthi Rijm Psalmernes förtälfande hafwer iagh för-
nembligast achtat lensum och meningen / oansedt then
medh lijfheet i Orden intet alijdh är vthfatt / som i the
Swenske Rijmen / Effter som the icke heller alijdh är
til

til practicera vthi andra Språk som mehr äre excolerade
 än thet Lappiske / at vthi en scansion kan altijdh achas
 både sensus och liffheet i Orden / Vthan för Rymen skul
 måste man offta stryda in alium dogh analogum sensum.
 Ordningen medh sådane Psalmer hafwer iagh hållit såsom
 the vthi then senast tryckte Bpsata Psalm: Boken äre in-
 förde. Men effter som aff Versionens vpreppande å nyjo
 ett Förhinder migh ther vti år infallit medan then trycktes/
 och iagh effter någre förnemblige Måns Intrådande må-
 ste vertera och sättia flere Psalmer til/ vthur the Swenske
 och Finske Psalm: Böckerne tagne / som intet äre vti Ma-
 nuali författade / kunde altså någre Psalmer intet blifwa
 satte effter then Bpsaliske Psalm Bokens Ordning/ vthan
 effter then författning som vthi Manuali giord är.

Vthi Syllaberne eller Stafwelserne hafwer iagh gärna
 welat achta enahanda modum / vndantagandes någre
 dictioner/ som för Dialecternes och pronounciationens
 varietet skul intet äre altijdh medh samma Bookstäfwer
 skrifne/ Såsom : Muidni muini / mihi; Tuidni tuini/
 tibi; Suidni suini/sibi; Kalgla kalla/ oportet; Palga
 la palga/ via trita : Så och vthi någre Bookstäfvers
 duplicerande: Ziabbes ziabes/pulcher; Wuorras wuo-
 ras/ senex; Nuorra nuora/ juvenis; Warra wara/
 sangvis; Waare ware/ sylva; Stuorra stuora / ma-
 gnus, a, um, &c. Item/ medh skilde Bookstäfvers för-
 wandlande: Såsom ära: A. E. A. ihermes ijar mas/ sa-
 piens; E g. f. tacka taga/ facit; D. t. sitta sida/ vult; M. n
 nubbe nubbe/ alter, s. x. z. vrexse/ janua; äre ouse/ ramus;
 ziebot siebot/ collum. Sådane Bookstäfvers förwandlan-
 de hafwer man derföre tillåtit/at then ene Lappen må blifwa
 waan medh then andres pronounciation: Såsom the och
 eliest vthi taalethwar andra kunna wäl förstå : Och the
 som

som wilia lära thetta Språket/måge här aff wänia sigh til
at förstå thes åthskillige pronounciation, doch behålla then
som the bruka medh hwilken man måst umgås: Åfwen
för samma orsaak står offta effterst uti en diction S. eller
J. vdnais vdnais/hodiernus; M. eller L. heimosn heibmost/
domi, J. M. eller Jj. vlmuisin vlmuisij/ hominum, &c.
Vthi sådane Ord är altijdh samma mening/ thesfore hwar
och en må them läsa som han eliest är öfwat at tala och pro-
nunciera. Hwad eliest errata typographica belångar/
kunna the finnas vnder tiden medh någon Bookstafz förs-
sättiande och transverterande; Dogh intet så stoort som
medh ringa möda och Pennan icke kan corrigeras/ them
iagh beder then Christelige Läsaren sielff förbättra/ och an-
dra ehwarest the finnas effter som the aff contextu wäl
kunna blifwa märkte.

När bör migh icke heller gå förbij at admonera Läsaren
om thetta Ordet (Heligh) Nembligen at thet uti somblige
Lapmarcker kallas allenast Utis / vthi somblige allenast
Passe: altså är thet och vthi versionen åtskilleligen brukat
wordet; (Jordam/cogito) förstå alle Lappar intet/ vthan
bruka thesfore Usjutam / som hafwer samma bemärkelse/
Och äre wäl någre flere Ord/som hoos alla icke hafwe wa-
rit så vthi bruuk/kunna doch genom Öfning blifwa bekän-
de/ när som Språket blifwer mehr och mehr excolerat och
brukat. Ytterligare är och thet Felet vthi Lappiske Språ-
ket / at the intet hafwa Namn på the ting som hoos them
icke wanka/ eller the aff andres Umgänge hafwe lärde we-
ta: Thersfore är mon nödgat worden / at imitera andra
Språk ther vthi / behållandes likwäl Lappiske termina-
tionen och egenstapen/ Ther vthi Öfningen och medh tids-
den kan blifwa en Mestare. Och skulle man then gunstige
Läsaren billigt om något mehra påminna/ Men effter thet

wil blifwa något widlöfftigt / wil iagh Läsarens gode patientie intet misbruka / vthan förmodar aff thetta som nu vthi fortheet är mentionerat och ihugkommet / skal förstås och alt thet andra. Ytterst / om nu något annat Gethl finnes / så at alt kan icke vara träffat och satt (som wäl icke heller mögeligt är) effter hwars och ens iudicium, beder iagh then Christelige och rättfärdige Läsaren hafwa migh och mine Tälkar ther vthi excuserade / och här medh Gudi tiänstligen och wäntligen befaler. Stockholm Dominica XXII. Trinitatis, Anno M DC XLVIII,

Then Christne och rättfärdige
nade Läsaren

A. T. W. O. T.

Joh. J. Tornæus
Bothn.

Christina medh Gud; Nåde / Swe-
riges / Göttes och Wendes vthförade Drott-
ning och Arffurstinna / Storsurstinna til Fin-
land / Hertiginna vthi Estland och Carelen /
Fröken öfwer Ingermanneland / etc.

Wår Gunst och nådige benägen-
heet medh Gudh Alzmechtig.
Wij förhålle eder här med nådeligen
icke Magister Johannes Tornæ, hurule-
des wij icke utan godh åtnöije och be-
hagh hafwe så igenom wår hoos eder
warande Land; höfdinge / som nu seder
mehra igenom Erkebiskop Doct. Pau-
linum förspordt eder anwände gode
slikt och isfwer både medh Församlin-
gens ordinerande och förbättrande i
Tornö Stadh / så wål som Lappernes
cultur ther omkring och tijde informa-
tion vti theres Christendoms stycker.
Wij erkänne thenne eder öfwade alf-
varsamheet och slikt nådeligen / Och
wele

wele widh förefallande lägenheet haf-
wa den vti nådige åtanke och ihug-
kommelse. Nu effter som wi i anseende
de aff Lapparnes bättre information
vti theres Christendoms stycker/samt
upwäckelse til deuotion oc gudelighet/
hafwe för nödigt ansedt at låta trans-
ferera och försättia vårt Manuale Sue-
ticum på Lappiske Tungomålet / i be-
trachtande at ther i förutan Ewange-
lia och Psalmer och så Jesus Syrach
och Salomons Ordspråk / som til
informationem morum äre mycket af-
wen och beqråme/författade äre/jäm-
wål wi aff thet gode förtroende wi
göre oss om edre qualiteter, hafwe fun-
nit eder person til thet wärdes för-
tande capabel och beqråm: Hwarfö-
re hafwe wi eder här medh denne åhu-
gan nådeligen welat betroo och på-
läggia

lägga medh nådig befallning/ thet i lå-
 te eder wara anlagt be:^{te} Manuale med
 förderligste som ssee kan och eder tjänst
 tillåter at transferera och förtälka på
 thet bästa och tydeligste som sigh göra
 låter/ så lagandes at i träffa theruti me-
 delwägen oc then dialectum som samit-
 lige Lapparne effter åtstilligh indole aff
 språken sin emellan bäst kunna förstå
 och måst komma öfwerens öti.   Så
 wij och sedan i ther medh äre färdige/
 wele ställa then ordre, at be:^{te} Manuale
 skal medh war befostrnad förderligest
 blifwa tryckt och förfärdigat.   För-
 than thet wij och wele edher anwände
 möda och slijt medh alt godt nådigst
 erkänna och ihugkomma /   Förblif-
 wande eder med Günst och Nåde be-
 wagne.   Och befalle eder Gudh nå-

beligen. Datum Stockholm den 28
Februarij, Anno 1643.

Högstbe: Hennes Kongl. May: sampt
Sweriges Rijkes respectivè Förmyndare
och Regering/

Per Brahe Grefwe
ell Wijsingborg S. R.
Drozet.

Gustaff Horn
i R. Markens
ställe.

Clas Fleming
i R. Ammiralens
ställe.

Per Sparre i Rytz
Lantgerens ställe.

Gabriel Orenstierna/ Fr̄herre
ell Möckby och Lindholmen/ S. R.
Storståtare.

Reverende Domine Magister &c.

QUANTÒ deterior est & magis inimi-
ca fidei inculta barbaries! tantò illi melius a-
pud Deum hominesq; audiunt, qui redemptos Chri-
sti cruore mortales ab eadem nituntur vindicare.
Commendat equidem Apostolorum nomen & qua-
si Deo hominumq; memoriæ consecrat, quod pio
Zelo studuerint in agnita veritate conservare con-
versos ad fidem Christi Judæos pariter ac profely-
tas: Illud tamen ante omnia laudari solet, quod
spretis periculis, posthabito potentû odio, contem-
to tumultuantium populorum furore & fortunâ
omni insuper habitâ, quicquid in ijs erat donorum,
virium, Industriæ, imò vitam deniq; ipsam, gentibus
convertendis impenderint. Nimirum, eos Christo
lucrari, qui sine Christo erant, qui extorres à comu-
nionè Israelis erant, hospites testamentorum, spem
non habentes & sine Deo in mundo; *gloria quanta!*
Quin imò, laudem in eo omnem & collocasse &
quæsiuisse penè videntur, quod famem, sitim, frigo-
ra, æstum, odia, persecutiones, probra & nullas non
mortes paterentur, modo novorum credentium ac-
cessione cætum Christi possent cumulare. Unde
ab impia, occæcata & ad stuporem usq; indurata Ju-
dæorum gentè in Synagogis percussi, gaudebant se
dignos à Deo reputatos, qui pro nomine Jesu & Ec-
clesiæ ex conversis gentibus incremento, pænas da-
rent. Horum præclara exempla, mihi imitatus vi-
deris, doctissime Magister: Et cum nulla eorum mo-
nita spreveris, tamen hoc unum pauli, præ cæteris
observasse judicaris: *Estote imitatores mei, sicut ego*
Chri-

Christi. Nam ex quo Pastoris officium & dignitatem apud remotas plagæ Borealis incolas suscepisti, nihil duxisti antiquius, quam commissam tibi spartam rectè curare. Non videri pastor, sed esse voluisti. Ideoq; cum negotium tibi factum fuerit cum lapponibus, hoc est (Si mitiori labio utar) Semigenitibus, utpote quorum animos adhuc occupabat haud parva pars superstitionis & Idolomanix gentilis, id unicè agendum putabas, ut pulsâ barbarie, rectè in Schola Christi excoherentur, prostrarentq; unicuique duces quibus pede inoffenso ad salutarem Dei cognitionem iretur. Et cum tibi probè constaret nihil æquè mortalium conatus ea in re remorari, ac ignorantiam linguarum, quibus Dei verbum & canitur & prædicatur, mox apud te media meditabaris, quæ tâto defectui, tot animabus ominoso, in tempore, mederentur. Familiare tibi erat illud Apostolicum: *Si incertam vocem dederit tuba, quomodo comparebunt?* Defectum hunc non dissimulabas metu molestiæ. Ut solent pigri ventres, & animarum prædatores; Sed eundem oportune & quicquid pro eodem tollendo agitabas, ijs, quorum interest, cum primis supremo Magistratui intimabas. Hic verò, pro eo ac debuit, salutem cæci populi pariter ac tuum ardorem sibi commendans, mandatum dedit ut ea bibliorum & Christiani cultus momenta in vernaculam transferres, quotquot volumine præsentī coërcentur. Qua verò pietate, fide, industriâ, Zelo, vigilantia, laborum tolerantia, cura & impensis hoc iueris expeditum, sacer hic tuus factus, sine meo ipse præconio abundè testatur, & ad seram usq; posteritatem divulgabit. Ergo cum tanta præstiteris divina

ope adiutus, ijsq; iam supremam imposueris manum, par omnino est ut tibi gratulatum veniam. Sed nescio unde inter tot divinæ actionis momenta merito incipiam? Imo hoc ordine progrediar. Pietatem & reverentiam erga Deum, erga Magistratum obedientiam, Zelum in arduo officio, felicitatem administrati muneris, gaudium conscientia, commodissimam hanc occasionem de Ecclesia Christi benè merendi, & eximij hujus operis fructus sperandos: multorum, nempe, in verbo illuminationem priori majorem, fidei incrementum, nec paucorum conversionem, tibi ex animo gratulor. Mihi autem vehementer gaudeo, quod te, quo in juventutē studiorum socio usus sum, nunc in Ministerio Christi cooperatorem habeam tam fidelem & indefessum. Utinam alij tuo exemplo ad faciendum paria, alij ad majora audendum, ij verò, quorum interest ad texendum, quam orsus es telam, ad calidissima mea aliorumq; vota exstimularentur! Augeat Deus te, me & omnes verbi ministros, abundantè gratiâ suâ: adimpleat donis necessarijs, stimulet nos Zelo gloriae suæ & verbi propagandi, ut recte, pie, vigilanter, indefessè & animo imperterritò, Legatione pro Christo fungamur! Sic fiet, ut in magno restitutionis die, simus à salvatore nostro cum gaudio hanc vocem auribus gratissimam audituri: *Euge Serve bone! in paucis fuisti fidelis, super multa te collocabo, intra in gaudium Domini tui*: Cæterum, vota mea cum tuis jungo, Deumq; obtestor, velit hisce conelamatis temporibus, in quibus abundat iniquitas, sævaq; bellona interitum Regnis, Ecclesiæ ruinam & eversionem minatur, conservare in patriâ verbum tuum,

facere ut labor tuus non sit inanis, & te diu à mortalitate asserere, ut in similibus, Ecclesiæ Christi possis inservire, Vale.

Epigram. ad eundem.

Est opus eximium, doctam satis ante cohortem,
Christi, continuo verba docere Dei.
Majus at est, fateor, raro conarier ausu,
Credat ut in verum, barbara turba Deum,
Posterius pauci faciunt, quos inter honorem
Tu merito magnum, docte Magister habes.

Scripsi pio & amico animo

Er. Gab. Emporagtius S. S. Theol. D. &
Concionator Regius primarius.

In versionem Lapponicam

Reverendi & Clarissimi viri Dn. Magistri

JOHANNIS JONÆ TORNÆI,

Tornensium Pastoris vigilantissimi, Affinis dilectissimi ac in Christo Fratris coniunctissimi.

Sacri lego studio remoratos esse gregales,
Christicolas fieri Lappos & Relligionem
Synceram amplecti, est graviter conquestus Olavi
Magni, Archipræsul Patriæ Papisticus olim
Post abitum à Patria dulci: veluti Damianus
A Goës scribit. Sed nunc sublata querela est
Hoc nostro Seclo: Deo honor sit lausq. perennis.
Nam postquam Patria vindex & Relligionis
Gustavus Primus, Patriæ Pater impia Papæ

Dogmata, quæ nostris Patribus suggerit iniquè,
Expulit è Patria & Synceram Relligionem
Restituit regno, Lappi quoq; Relligione
Verà gaudebant. Carolus Rex atq; deinde
Gnatus Gostavi Lappis fana atq; sacella
Ædificat, largus confertq; salaria Magna
His quos prædictis à sacris esse volebat
Indoctis Lappis. Sed nec neglexit eosdem
Magnificus Gnatus Caroli Gostavus Adolphus,
Ob res præclare gestas cognomine Magnus.
Et pia Gnata p; Christina Augusta, parentis
Gostavi Magni, Patriam nunc rite gubernans,
Hæc rudibus Lappis struxit compluria fana,
Lapporum hæc verbi præconibus atq; ministris
Munificè atq; piè redditus augebat abunde.
Hæc tibi mandavit Sophia præclare Magister,
Lapponicè ut reddes libros sacros Manuali,
Sveco contentos, alios & quos habet illud.
Hæc pietate suâ fecit finem esse querela
Prædictæ remoræ; Maiorum exempla sequuta.
Cui Deus annis det longævum ut Nestora vincat,
Pacatè atq; piè vivat regnumq; gubernet.
Vel si invito animo, ut nunc fit, svadente Malignâ
Bellonâ Austriacâ cogatur belligerare,
Da Deus ut laudem insigne atq; trophæa reportet.
Hanc pietate sua maneant quoq; præmia tandem
Condigna in cælo, post insuperabile fatum.
Te quoniam Tornææ vigil non terruit ingens
Hoc opus, hicq; labor prædurus difficilisq;
Inculta haudq; tuum terrebat Lappica lingua
A puero insueta ac cognita non ita pridem,
Conatum: Nec quæ fecisti impenssa benignè

*In Lappos magna, atq; alios quæis indiguisti
Vsq; ad opus rite & perfectè perficeretur,
Fecere ut cepto hoc timidus mentem revocares,
Sed supplex factus Deo & auxilio illius inde
Hoc opus aggressus, perfectè sinierasq;
Quo facis ut flamen sacrum requiescat in oris
Arctois: Velut et facis ut rite erudiatur
Veram ad justitiam populus minus antea doctus:
Ergo tibi in terris crescent hic præmia Magna,
Quippe decus summum, & nomen post fata superstes,
Sed Maiora tibi in cælo, mihi crede, parata
Sunt, ubi tu inter eos qui multos erudiere ad
Iustitiam Sanctam, fulgebis sideris instar.*

*Amicæ recordationis & fraterni
officii ergo faciebat*

*Andreas Canuti Gevaliensis Præp.
& Pastor Lulensis.*

---

*Ad Reverendum & Charissimum virum
M. IOHANNEM IONÆ TOR-
NÆUM, In Tornåâ Bothniæ occidentalis pasto-
rem vigilantissimum, Manualis huius
Lapponici transcriptorem.*

Tympana Lapponibus demis vesana Johannes,
Ipsi quæ kannus, vel sua sistræ vocant.
Et magicas pestes, & cultus dæmonis aufers,
Quæis iterum Spargis dogmata Sancta Dei.
Jova tibi cælumq; favet. Quàs Suecia grates
Ansgario debet, iam tibi Lappo pareat.

*Honoris & amoris ergò, exigua hæcce apponebat
M. Samuel Bened. Hamarinus Stocholmi
ad S. Claram Pastor & Consistorii Assessor.*

Aliud.

L Appo tu gratare Deo , verè cupienti
Nempe tuam ipsius firmam, immensamq; Salutē,
Ac cunctorum Hominum, sanctō verbo recolendam;
Quin & REGNANTIS Regno, non immemor esto
Sacrae CHRISTINÆ, verbo reddentis Alumnos,
Idq; tua Lingua, numerosis Sumtibûs aprè
Curantis, (curet quā fortiter OMNICREATOR!)
Eximium per Tornæum, Manuale parantem
Næ sinè Collega , miro quod Honore, Labore;
Huncq; Virum Doctum perdisce Bonō venerari!

Thomas Mich. Ubsalius,
P. Æstun. in Roxalania.

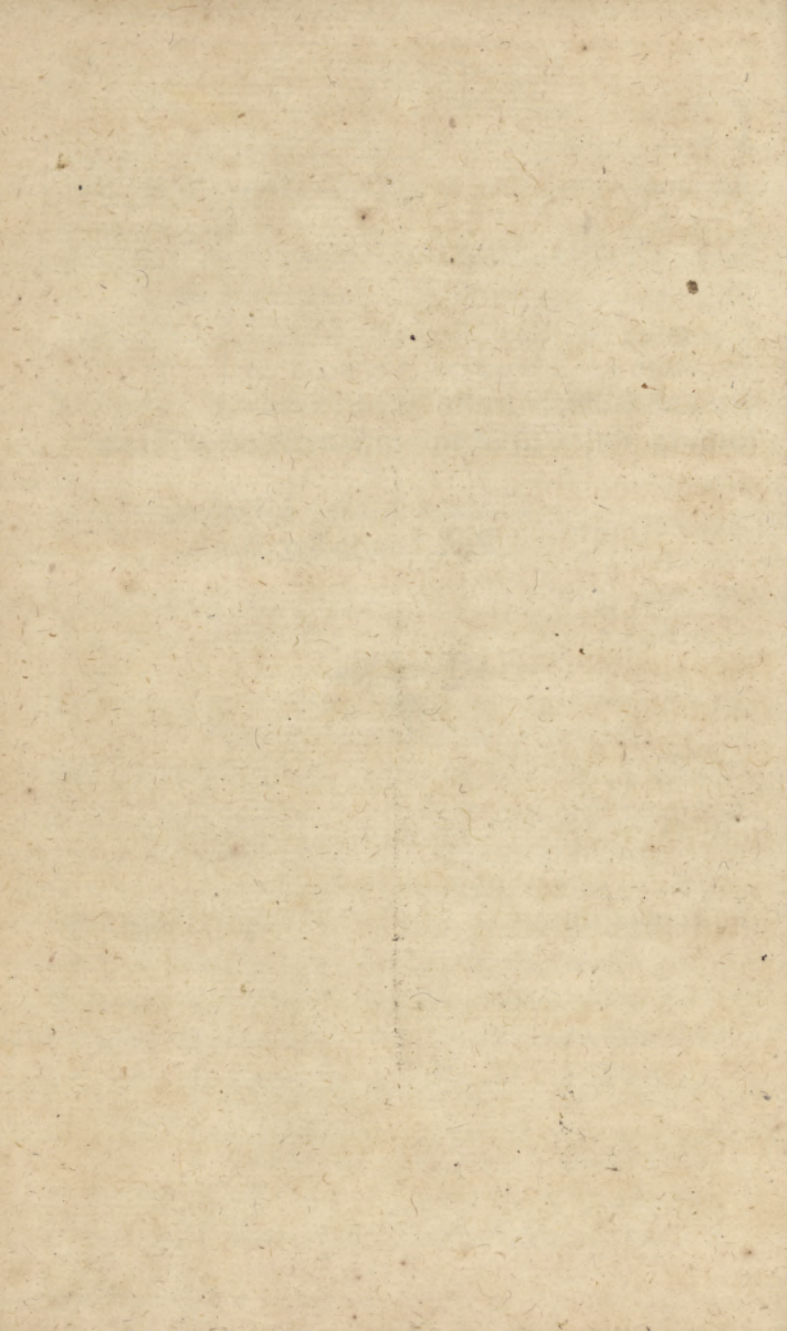
I Appo in gratia Tuo, vobis cupienti
 Accusatorum libellum, in mentis Salute,
 Quin & REG. ANTIS Regno, non in memorio
 Sacer CHRISTIANE, vobis reddens Alumnos,
 Idque in lingua, non solum summiis apud
 Curantis, (cuius quifortis OMNIBUS)
 Eximium per Tormentum, Manuale paratam
 In hunc Collega, miris quod Honore, Sapore;
 Pluribus Virum Doctum, per dices Bonis venerant!

Thomas Mich. Hbshaus
 P. Affan. in Roxania.

Davidin Psaltar.

Wuostes Psalm.

1. **S** Alug lie tat cutti ismanna tain
 Submelettosi rahdesn iſke lăitosi tain
 suddolaihi Palgka ald / iſke zoickan cosnetagh
 zălgeg zoickahen.

2. Walladna yſto HErran Lagasn/saruodu
 suun Lagasi / kobarzet paitwen ja iſen.

3. Sodn lie naukoht ahte muorr tatwretom
 kălgoe iăgoiſke palde / cutti suun saddoit quăda
 da suun păddon/ja suun laſtagiſ cakat: Ja mait
 te ſodn tacka tat ſietta puoriſt.

4. Walltagh Inbmelettoseg iſ lie nauht/wall
 naukoht maitwe cuttin piegga erit-păſſol.

5. Tantied tagh Submelettosegi ſăpſo tuoba
 moſn/ iſke suddolaiſkeg tain riehtasfărtugi quob
 me.

6. HErra tăbda tain riehtasfărtugi kemo!
 walla tain Submelettosi kemo lappo.

I I. Psalm.

1. **A**ntied kaadzon Hednigag/ja Blinulkeg
 Ruodun nau tăſit?

2. Konugagedname pajelt karwin iekes pas
ias/ ja Herragraade tacken kassanas/ tan Her
ra wuostia ja suun Wuoitom.

3. Paje miijen pätkid sijen sadnesit/ ja suoppid
sijen paddit erit miijest.

4. Walltat jocko Almest wie so päkosi sijn/
ja HErra jälga sijn.

5. Eodn kalka ahten aiken ruoduted sijen
quoime waschenes ja suun harmadeswotin kal
ka sodn palded sijn.

6. Walla modn lem sise pieijam muun Konug
pajel muun aillis waare Zion.

7. Modn sittam nabdem praudest predicod/
käht HErra muini jättam lie : Eodn lie muun
Pardne/ vdnä lem modn tuun riegatam.

8. Adno muusi/ tie modn sittam wadted tui
ni tagh Hednigag arben/ ja wäreliden käh iekäl
sat.

9. Eodn kalka jouckid sijn tain röhte spirain:
Naufocht laire/ litt kalgka todn käihkud sijn.

10. Ele pajet tale äppetted tijen/ tij Konugag/
je pajet päfated tijen tij tuobmar Eddname ald.

11. Eieudnahet HErra tain passoin/ ja arwo
het tijen tärgidemesn.

12. Zulestet tan Pardne/ ätt sodn ij wischa
su ja tij lappowet keino ald : Zuhete suunwische
kalg

Kalka warg alked puolled wall salug lewa tagh
jocko suun all tårwot.

III. Psalm.

Ahre Psalm Dawidin/ Eosse sodn pateri suun pardnas
Absalon autest.

1. **Q**h HERRA/mantied lie muun wischolaikhe
nau ednek / ja nau mädde wallien muun
wuosia.

2. Mäddes jätte muun sielusi : Sodn is
adna wäcke Zubmele ludni/Sela.

3. Walltodn HERRA lie warjo muun autesi/
ja tat jocko muun atwoi puhta / ja muun oiswe
pajas tårjo.

4. Modn zuorwom HERRA quoifu muun
kajanefin : Eie cuulla sodn muun suun Alilis
waarest/Sela.

5. Modn wellaham ja äddham ja kähäm
pajas: Juht HERRA pajas pähta muun.

6. Jim modn palla mädde suette tusen vlmui-
hisi/tagh cutti pirra kardin muun.

7. Pajas zioidzol HERRA / ja wäcket muun/
muun Zubmel: Juht todn häiwa nierat caiet
muun wischolaikhe / ja todn rasiat zoueki tain
Zubmelettofi panit.

8. HErran ludni laudna älmai wäcke / ja
tuun puorriksiudnelus pajel tuun vlmuihisi/
Sela.

IV. Psalm.

1. Ahte Dawidin Psalm / aurelen laulured Harpo
kieldesti ald.

2. **E** Bulla muun cosse modn zuorwom muun
Niehtastwote Zubmel / todn jocko tielli
muun naggasesta: ärrös muini armotas / ja cu
ulla muun räcksawas.

3. Tii oiswasomuseg / man lücke kalka muun
awo peisitom ärröd? Mantiad adnewet tij täse
sewot nau Kieresi / ja eketwet Kielläs? Sela.

4. Täbdet tauf ätt Herra tätwo suun aillist
outoslaka: Herra cuulla cosse modn muonas
tam suun.

5. Josse tij wischesetwet / tie ellot suddo taeket:
ruodutet tijen waibmoin tijen sängui ald / ja
wuordet / Sela.

6. Offretet riehtastwot / ja toiswot Herra
pajel.

7. Mädde jättewa: Kähte kalka tat wuof
seted mijes mi puorre lie? Wall pajas pähte
Herra mijen pajel tuun arotee zouggas.

8. Todn awohot muun waino / ecka ijekas
sissi lie ednef wiidne ja kårne.

9. Modn wellaham ja äddham puorren ras
sesn: Juht todn Herra ahtuf wäcket muun /
ätt modn mattam tärwosn wiesod.

V. Psalm.

1. Ahre Psalm Dawid/ autelen lauluted Arbe-
mist.

2. **H**EXra cuulla muun pakoit/ mercke muun
ruoduit/ walde waro muun zuorwomest
muun Konus ja muun Zubmel : Zuh modn
sittam rackoled tuun autesn.

3. **H**EXra aarrat cuuldel muun kajaness/
aarrat sittam modn karwid ihezem tuun quoiku/
ja waroted tan pasel.

4. Zuh todn ij lie tat Zubmel / cuttin ihez
Zubmele tieudnist tackaha: tat jocko pahalie/
ij sapzo tuun autesn.

5. Tagh suorra pakolaike ij zioldzo tuun
zlalmi autesi/ caick pahatackeit wischot todn.

6. Todn hackit tait tielastallit: **H**Errai lie
wasies tagh warra: piednag ja sluockaseg.

7. Walla modn sittam sise: mannad tuun katar
tuun suorra armofaswote tied/ ja rackoled tuun
ailis Templi quoiku tuun passosn.

8. **H**EXra laidi muun tuun riehtaswoti
muun wischolaiki tied/ tacka tuun keidno rieht
muun auti.

9. Zuh sijennalmisi ij lie mife saadnes/ sijen
sismuik lie waimon paukes: Sijen saddek lie
ahterappes ragge/ tain sijen nuethemin almas
stellsijn.

10. Tuobmi siin Zubmel / ätt sij järrolin siien
 vsjulmin: Vlkoswuojet siin siien suorra pajel
 mannom tied / Zuhť sij lewa tuidni wuostela
 laižeg.

11. Paje cailc tait awohed cuti tärwot tuun
 pajel / paje siin ikään aika awohed sijes / Zuhť
 todn wäcket siin: Paje siin kerjuin ärrod tuus
 ne cuti tuun Nabmaa fieres adna.

12. Zuhť todn HERRa puorrifi: suidnet
 tait riehtasfärtugit / todn Croni siin armoin/
 naufoht ahten warjoin.

VI. Psalm.

1. Ahte Psalm Dawid / autelen lauluted canze

fieldeki ald.

2. **A**h HERRa ello packat muun tuun wi
 schesn / ja ello tipso muun tuun harmades
 wotesn.

3. HERRa liekemuidni armokas Zuhť modn
 lem häio: Puorret muun HERRa / Zuhť muun
 tahteg lewa tärgetom.

4. Ja muun sielulie appares paldom / ach
 HERRa man fücke?

5. Poidnol todn HERRa / ja zoude muun sielu/
 wäcket muun tuun puorrude tied.

6. Zuhť jabmemesn ij ahteť muitte tuun pa
 sel / eutti sitta fiitted tuun helwetisn?

7. Modn lem nau wiessem sueck edemist / modn

racam

tackam muun sāngu nuostesen xhtada ijen/ia fa-
sietam muun āddhē saie muun kadnieli quoime.

8. Muun arote lie prieudom mārrehtied/ia
lie wuorraftom : Zuh̃t modn lem naggitom
caick aist pālist.

9. Raatkit muust caick paha-tackeg: Zuh̃t
HERRa cuullamun zierrom.

10. HERRa cuullamun rāckolwas/ muun
rāckolwas walda HERRa.

11. Caick muun wischolaizeg pote stabmo
wuolla/ia appares palduwi: Poidnolus ijezes
mangas/ia schiadtus warg stabmoi.

VII. Psalm.

1. Dawidin mainetemus/ tan pirra sodn lauluti HERRa/
Chusin jeminiein Pardnen packoi tied.

2. **Z**ubnel: Bäcket muun erit caick aist muun
wisch-ālmait/ia lāidze muun.

3. Att ij sij oidzo muun sielu kidda naufoht
Leljon/ia faihku suun ātt ij ahtek wäcketei lie.

4. HERRa muun Zubnel/lieko modn nauht
tackam/ia lieko vriehtas muun kietesn.

5. Lieko modn maxam pahain tait cuti muun
rassesi lueihtin/ iella skada tackam tait cuti
muun wischolaizeg leijn alma mainet.

6. Zie muun wisch-ālmai wainotus muun
sielu/ia oidzus suun kidda/ia wuollus-telmus

muun wuolgn kiedde all/ia teeddolus muun aswo
rippasis/ Sela.

7. Zloidzol palas HErra tuun wissefn/ patset
sichet pael muun wisse almai harmadeswot:
Ja wäcket muun wasse an parkoi / cuttitodn
muidni läitam lie.

8. Ait vlmuitzeg wasse zäggane tuun quofu/
ia sijen tied pode wast palas.

9. HErra lie tuobmar vlmuitzi pael: Tuob-
mi HErra muun mangelt muun riechtaswot ia
wueckaswot.

10. Paie tain iubmelettosi pahawote pael
ahtenäckom ärrod / ia wäcket tait riechtasfärtos-
git/ Zuhrtodn riechtasfärtug Zubmel äho wat-
mo ia manemit.

11. Muun wario lie iubmele ludni / cutti
tait riechtasfärtugit wäcket.

12. Zubmel lie ahte riecht tuobmar / ia ahte
Zubmeliocko farte päiwen aitta.

13. Zosse mij epe iärgal/ tie lie sodn saijam
suun Swierdes/ ia fieldam suun iuoxes/ia sihti.

14. Ja lie pietjam tan pael iabmeme säddit/
suun nuolait lie sodn farwin tocko häckid tait.

15. Kiehe sies lie paha vsiulmasn / paha ädo-
nest lie sodn eperwäie / wall ahte häte kalfa sodn
iregated.

16. Sodn lie paallam ahte rägge ia karwim tam rappas : Ia lie tam räggai cakam cuetti sodn tackam leii.

17. Suun paha ädne kalfa suun oiwve all posted / ia suun farraswot kalfa suun oiwve zacko all cakad.

18. Modn kisttam HErra suun richtaswote tied / ia sittam paijeted HErran Nabma tan caick paiitemuse.

VIII. Psalm.

1. Ahte Psalm Dawid / autelen lauluted
Sichich ald.

2. **H**ERRa mijen HErra / kähthe suorra lie tuun Nabma caick ednamisn / cosne olmai kistta tuun Almesn.

3. Nuorra maanai ia Namme maanai malmest lie todn ahte sabmo karwim / tuun wolsche almain tied : Zuhth todn kalfa wuollus pieijed tuun wasche weliet ia tait puotteit.

4. Zuth modn kalfa wuoidned tait Almit tuun kiete parkoit / mano ia nasit cuti todn karwim lie.

5. Mi lie olmuit Zuhth todn vsiut suun paiel / iella olmuitze pardne ätt todn mähraha adna suun pirra.

6. Todn kalfa läihted suun ahte vkapaddon

Submelest pael swadtetom ärrod: Wallawoin
ia Herrawotin kaska todn Cronid suun.

7. Todn kaska tackad suun ahten Herra
pael tuun kietewidnoit: Caick äbmit lie todn
pieijam suun tuolki wuolla.

8. Saudzegia päusweg caick puof/mezelippoie
ai tasa wiela.

9. Lädde alme wuold / ia cuollit meeresn / ia
mi meeresn manna.

10. Herra mijen Herra/kähteziabes lie tuun
Nabma caick ednamisn.

IX. Psalm.

1. Ahte Psalm Dawid / tatteziabes nuorrawotest
aueelen laulued.

2. **M**Od n kistttam Herra caick ast waimosi/
ia sarnom caick tuun outoit.

3. Modn awohom iijem / ia feriutam tuusi/
ia kistttam tuun Nabma todn caick pajemus.

4. Zuh t todn lie muun swische älmait man-
gas wuolijetam: Sij lewa cakam ia erit lappom
tuun autest.

5. Zuh t todn wasietti muun rieht ia muun
tackoit / todn ziockaha stäli pael ahte riehtas
tuobmar.

6. Todn pakat Hednigit / ia häcki tait subme-
lettosit: Sijen Nabma wlkos sicks todn ilään
aikat.

7. Fårro-ålmåin Gwied adna ahte nåck om/
Stadit lie todn wuollus hâick am : Sijen muita
to lie lappom ahten sijen quoime.

8. Wall HErra sâpso ik åân aiska/ suun siâl lie
sodn karwim tuobmoi.

9. Ja sodn kaska tuobmid edname wijs has
rieht/ia raleted vlmuihit riehtaslaka.

10. Ja HErra lie tan waiswaise târio / ahte
târio hâtesn.

11. Tântied toiswo tuun all tagh cutti tuun
Nabm tâbde/ Zuhst todn ijs paiel wadte tait cutti
tuun âhe HErra.

12. Kijttet HErra jocko Zionis wieso/ almo-
tet vlmuihit suun parko.

13. Zuhst sodn muita / ia kâkel sijen warra
manga: Si sodn âialdot tain waiswaisi zuorwom.

14. HErra liefe muidni armokas : Kiehe
muun waiswaiswot kaskan wasche-âlmai/ todn
jocko paijet muun iabmeme waidnosn.

15. Tântied âtt modn kaskam sarnoted caick
kijttolus Zioni nieidin waidnosn/ âtt modn paiel
tuun wâcke arwoin ârrod mattam.

16. Hednigag lewa wuollus- shieggam tan
râggai cutti sij karwim leijn/ sijen iuolfeg lewa
taswranam tan wiermai cutti sij kielam leijn.

17. Tle tâbda âlmai zuht HErra tacka riech-
taswot :

tasvot: Tat iubmelettos lie kiesetom suun kies
tes parkoin/ xhiada pako/ Sela.

18. Ach tosse tagh iubmelettosse tocko Helwe
ei tãrgalam liflin/ ia caick Hednigag cuti Zub
melen aialdot.

19. Zuhť sodn ij kalka nauht aialtotted tam
waivais / ia tam fabmotteme toivo ij kalka
lappotom arrod ifään aika.

20. HErra zioidzol patas/ ätt vlmuihæg ij oid
zoli fabmo : Paie caick Hednigag tuun autesi
tuobmitom arrod :

21. Wadte siies HErra ahte Messar/ ätt Hed
nigag matte tãbdeb ätt sij vlmuihæg lie/ Sela.

X. Psalm.

1. **H**ERRA manne todn nau fuckas erit raats
kot/ ia zjecka ijehet hãte pãddon!

2. Nau fucke kãh tat Zubmelettos fabmo ad
na/ weertti tan fabmotem kierted: Sij adne ah
tentain nubbin/ ia pasas vfiute pahait juonit

3. Zuhť tat jubmelettos maidno suun ijehe
rades ia hãhnes puorrist siudnet ijehes / ia laitta
HErra.

4. Tat ijeha jubmelen ekee lie nau kãrrat ia
wischain / ätt sodn ij kãhãt ahteť caickisi suun
vfiulmisi / ij sodn jubmel manneťc adna:

5. Sodn guten manna ruvi suun tackois quol
me :

me: Tuun tuobmog lewa kuck en suust/ sodn ries
sta karraseht caick ai suun wiscke: almais quome.

6. Sodn jätta suun wiibmosn: itm modn if äs
näs nardatorwi/ ij kalfa ahtek häte ärrod if ään
aikal.

7. Suun nialbm lie tietvos karroit/ falskewot
ia sluockaswot/ suun nueihkem tacka waitwe ia
parfo.

8. Sodn ziocka ic wardha kardenust/ sodn
kadda tait mainetemit suellet: Suun zialme cat
te mangelt tait waitwaitit.

9. Sodn catte suelleges: sajesi naufoht ahte
Lettion suun käteti/ sodn mangelt catte / ätt sodn
kalfa oidzod tan sabmotem: ia sodn oidzo suun/
cosse sodn kása suun wtermises.

10. Sodn nuda ia wuollus telmo/ ia häiua
tan waitwaitis wuollus wägal.

11. Sodn iätta suun waitwosti: Zubmel lie
tan äialdottam/ sodn lie erit: zieckam suun aros
tes/ ij sodn tam if äänäs wuoidna.

12. Zioidzelpajas Herra Zubmel/pahjet tuun
kiettet/ ello äialdot tan sabmotem.

13. Mantied kalfa tat Zubmeletos pilleked Zub
mel/ ia suun waitwosti iätted: ij todn tam tättel.

14. Sodn wuoidna tam saadnas/ tuht todn
kiethe tat waitwe ia surku/ tut lie tuun kietesi:

Eagh

Tagh waiswais läihten tat tuunfiets/todn lietain
in ärbesmaana in wäcfete.

15. Soucti rasta tain tubmelettosi karniel/ ia
ähotat paha: Tieälmai ij kaska tubmelettosen
wiesom enap laudnad.

16. HERRa liekonut taickes pädöön ia ifään
aika: Hednigag kaska lappod suun ednamest.

17. Tain waiswaisi vfiot cuulla todn HERRa/
sijen waimo lie saadnes/ juht tuun pelie catte tan
pael:

18. Juht todn tacka rieht tait ärbesit ia wais
waisit/ ätt wlmuitzeg ij kaska enap zänladed ed
name ald.

XI. Psalm. Latiue X.

1. Abie Psalm. David aurelem lausuted.

2. **D**odn tärwotam HERRa pajel/ Kähte jäte
terwet tij tale muun sielut/ ätt sodn kaska
kirded naukoht athe lödd tijen waarei pajelt?

3. Juht kiehe tagh gubmelettos kieldin juor/
japietien sijen nuolait kieldet all/ ätt sij tain su
ellet wuokalin tait puorit.

4. Juht sij kaskun wuolle zäsko/ maite kask
a tat riehtasfärtug riehtid?

5. HERRa lie suun aillis Templisn/ Herran stäl
lie almesn: Suun zialmeg wuoidne tan pajel/
suun zialme-culmeg kiehele wlmuitzimaana it.

6. HERRa

6. HERRA kietzel tan riehtasfärtug: Suun sielu wiſchot tan jubmelettos / ia tait cuti mieles ſies vriehtas tacken.

7. Godn kalka pajed raasod pajel tait jubmelettosit ruossu / tällo ia risse / ia kalka wadted sijes paha piegga palckan.

8. HERRA lie riehtasfärtug / ia eke riehtas wot / tantied ätt sijen arote kieke riehtase pajel.

XII. Psalm. Lat. XI.

1. Ahte Psalm David / antelen laulued Eange kieldetkald.

2. **W**icket HERRA / tagh aliseq lewa vha nam / ia tagh jakeglewa vhaiz vlmuihi maanai fastan.

3. Tat ahte sarnot tan nubbe quomo iaputes äbmit ia kiekeled / ia äppet tierres waimosi.

4. HERRA vfkos / puotkius caic vfkold / ziabasit / ia tait nueihkemit jocko ſuorra pakoit ruodu.

5. Cuti jätten: Mijen nutihkemin kalta mijen widnid / mijen peerri sarnoted / cutti lie mijen HERRA.

6. Juht tale tagh fabmoteme naggetorwi ia tagh waiswais sucket / modn sittam wadted wäcke / ätt älmai jalosti äpeted kalka.

7. HERRAN ruodu lie zouggaſ naufoht ſielkins ſilb ahten laire / littedn kiezelum ſiekem harve.

8. Godn

8. Todn HErra zieck a iait / ia catte mijn tatte ehtest iſſään aifſa.

9. Zuhſte caick en ſaiſi lie tievos jubemellettoſit / coſne tanlaſaiz luowus vlmuiheg faſtaſn al muſraſet.

XIII. Pfalm. Lat. XII.

1. Ahre Pfalm. David / autelen cauluted.

2. HErra man kucke ſitta tohn äjaltod muun? Man kucke zieck a todn tuun arote muun autest?

3. Man kucke kalla modn ſurkulaiz ärrod muun ſieluſn / ia vaiwehud / muun waimoſn ſärte päitwen? Man kucke kalla wuun wiſche-älmai pajeted ſuus muun pajel?

4. Kiehe nabo ia cuuldel muun HErra muun Zubmel: Zouggi muun zialmit / ätt modn iſm erit-äddha jabmemi.

5. Zuhſt muun wiſche-älmai ti kalla ſrabmod ijeheſ muun pajel jättien: Modn pajel oittim ſuun. Ja muun wuoſie-zioidzoe ij awoho ijeheſ / ätt modn wuolne wellaham.

6. Walla modn tärwotam tan pajel / ätt todn nau armokaſ lie: muun waimo awoho ijeheſ / ätt todn nau kerna wäcket.

7. Modn ſittam lauluted HErra / ätt ſodn nau puorriſt muun wuoſia taſſa.

XIV. Pf.

XIV. Psalm. Lat. XIII.

1. Ahte Psalm David / autelem lauluted.

2. **A**gh zuorpe jätten sijen waimosn iij
Zubmel lieke / Sij ij tåckaha / ja lien ahte
wasieswot sijen wiesomesn / ij lie ahtek jocko pu
orre tacka.

3. **H**erra Kiehi wuollus Almest olmuthin
maanai pajes / juhte sodn kaskai wuoidned josse
taist ahtek ijermai lie / ta Zubmele mangelt kaskai:

4. **W**all sij lewa catck erit / zalgam / ia puok tåf
sen / ij lie tat jocko puorrist tacka / ja ij ahtek.

5. **J**sko nabo ahtek taist paha tackeist sitta
tam tåbbed ? tagh joko muun almuks pajas nielo
le / tantied åtte sij kaskapiepmod iehes: wall Herra
sij ij råckol.

6. **T**antied pallin sij / wall Zubmel lie tacka tain
riehtasfærtugi Ehtit.

7. **E**ij peistiwet tan waitwaise raadhe / wall
Zubmel lie suun tårwo.

8. **A**ch josse wåcke potali Zionist Israeli pajes /
ia Herra suun Kidderom almuks zoudali: Eie
Kaskai Jacob arwohod / ia Israel Kerjuted /

XV. Psalm. Lat. XIV.

1. Ahte Psalm. David.

Extra cutti kaska årrod tuun wiesosn? Cutti
Kaska wiesod tuun alis waare pajes?

B

2. Cutti

2. Cuttimanna alma mainet / ia tacka rieht /
ia ruodut saadnas walmostes.

3. Eat joeko suun nueihhemini mangelt-sädhä /
ia ij tacka suun lagamusses maitet paha /
ia suun lagamuses ij peisti.

4. Eat cutti tait Zubmelettosit pajel Riehe /
wall tait Zubmelen ezeit arwoho sodn: Eat cutti
lagamuses maitet wuorno ia tam adna.

5. Eat joeko suun Kudolnes ij tarri / ia ij wal-
da wuobdasit pajel tan mainetem: Eat cutti
nau tacka / sodn Kalka ärrod niennusest.

XVI. Psalm. Lat. XV.

1. Ahte Davidin golle, Stack.

Borke muun Zubmel / juht modn tärwo-
tam tuun pajel.

2. Modn lein jättam Herrai: Todn lie saad-
nas Herrai / muun kalka tuun tied kierted.

3. Tain allisi tied cutti edname pajelt lewa ia
tain Ziabasi tied / sijen quoisu lie muini caiet
miela puorut.

4. Wall tagh ahte nubbe mangelt wieck in kal-
ka siuorra waitwe adned: ijm modn sitta äffred
sijen juckomus-äffre warra quoime / ijske maina-
ham sijen nabma muun nialiniſtam.

5. Wall Herra lie muun tarwer ia muun äse /
todn pajas adnet muun arbe-äse.

6. wuor-

6. Wuorpe lie muini cakam taisne Ziabasisu/
muini lie ahte ziahes arbem cakam.

7. Modn Kijettam tan Herra jocko muini
raadhe wadtam lie: pakat muun ai muun manes
mit iijko.

8. Modn adnam Herra muun arote autesi
caiken paddon / juht sodn lie muun Alkes Kiete
pald: Tantieð kaska muidni puorrist schiadted.

9. Tantieð atwoho muun waimo / ia muun
cudne lie atwoin / ia muun oidze kaska juolosi
weellahed.

10. Juht todn ij kaska paset wadtet muun siez
lu Helwetisn / ia todn ij kaska att tuun aillis kaska
mießted.

11. Todn wuoffet muidni tan keino wiesomi:
tuun autesi lie alles atwo ia Ziabes wiesom tuun
alkes kiette pald ikään aika.

X v II. Psalm. Lat. XVI.

1. Ahte Dawidin Käckolwas.

Herra culla riehtaswot / waro-walde muun
juorwomeß ia tábde muun ráckolwas / iocko
ij sluockas nialmeß vlkos-pode.

2. Kuodu todn muun asiesn / ia wuoibne todn
mi rieht lie.

3. Todn Kikelet muun waimo / ia ákot tab iijko /
kakat muun / ia ij maitet kaudna: Modn lem ai
kom / att muun nialm ij kaska maitet paiel manad.

4. Modn warotam ijezem tuun panxemi
pakoisn vlmuihin widnot tied: Mårtagi keinoisn.

5. Adnet muun mannom tuun lueddei ald /
ätte muun läitosem ij nialakast.

6. Modn zuorwom tuun quoifu / ätte todn
Zubmel sitta cuullad muun : Kåbmerd tuun
pelijt muun quoifu ta cuulla muun ruoduit.

7. Wuosset tuun outos puorrewot / to dn sijen
lådnestee joko tuun pajel tårwot / wuostia tait jo
ko tuun ålkes kiete wuostia zioidzon.

8. Warjel muun Zubmel naufoht ahte zialmes
fack / wuorcke muun tuun sijn swårwo wuolla.

9. Tain Zubmelettosi autest joko muun hā
wit / muun wischålmai autest joko muun sielu
pirra-mannen.

10. Sijen puoitag adnen ahtesn / sij ruodun
sijen nialmines stuora pakoit.

11. Kåso mij mannap / tie lewa sij pirra mijn /
sijen zialmit taipat sij tan mangelt / ätte sij mat
ten hāswad mijn ednami.

12. Naufoht ahte Leijon jocko saalas åho /
naufoht ahte nuorra Leijon katesn ziockaha.

13. Herra Zioidzol pajas / pajel walli ta wuol
lus telmo suun: Zoude muun sielu taist Zubme
lettosist tain tuun swlerdin.

14. Taist tuun Kiete vlmuihst / tan wårelden
vlmuihst:

vlmuitzist: cutin âse lie tadne wiesomesn / cutin sâ-
wio todn tânta tuun wuobdasin / taist cutist maa-
nait kalle lie / ia quoddhen siien paakewit siien
maanaites.

15. Ball HErra modn sittam wuoined tuun
arote riehtaswotesn / modn kalfam piepmotom
ârrod / coffe modn pajas kâham mangelt tuun
muoto.

XVIII. Pfalm. Lat. XVII.

1. Ahre Psalm Dawid Zubmelen Swainesen autelen laulu-
ted / cutti tan Laulu, pakoit ruoduti / tan pâddon coffe
HErra suun wâketam leijsai suun wisch, âlmain
kierest / ja Saulin kierest / ja jätti :

2. **W** Alimostam kieres adnam modn tuun /
HErra muun wiereswot / HErra
muun pauht / HErra muun ladne / muun lādne-
stee: Muun Zubmel / muun târwo / cuttin pajel
modn niennusest toiwom.

3. Muun warjo ia muun warreswote jâr-
we / ia muun cattee.

4. Modn sittam kistted ia wuonated HErra /
tie modn soudetomârrom muun wisch: âlmaist.

5. Zuh jabmemen padde lie muun pirra-
kaarram / ia Belialin iâgoihæg paldin muun.

6. Helwetin padde kidda, waldin muun / ia
jabmemen kiela pajel wâijn muun.

7. Gosse modn lem waistwesa / tie muonatam
modn Herra / ia zuorwom muun Submele
quoistu: Tie cuulla sodn muun Kaianes suun
Templisa / ia muun zuorwom pota suun auti
tocko suun pelist.

8. Ednam tãrgidi ia latfitti tiehes / ia waari
wuodog swastin ia selbin / cosse sodn mãratom
leij.

9. Maitwe pãrfeti paiaš suun nunesi / ia
puollee tãllo suun nialmisi: nau ätt tat ruossuti
toobben.

10. Sodn säloti alme ia wuollus- manni / ia
sãndned leij suun juolki wuold.

11. Ja sodn lãitosti Cherubi all ia aleti / ia
sodn kirdi piegga säij ald.

12. Suun lãute pirra suun leij / sãndned iarap-
pes suockes palwo / cosne sodn sise- ziefatom leij.

13. Tam zouggašest suun autest juokatipal-
wo / tain zuormasin ia ruossoin.

14. Ja Herra Klibmot almesi / ia tat palje-
mus olkos- wadeti suun maaro zuormasi ia ruos-
sumi quoine:

15. Sodn wuosti miolattes ia pãddhi- sijn /
sodn palj sagga ruossod ia paldi sijn.

16. Tãsne woidni almai ziahi kãlgom / ia ed-
nainen wuodo sielkani / Herra tuun pakato-
šest / ia tuun nime wuoiğnest ia pãssomest.

17. Sodn saddi allegist ia waldi muun / ia
käsi muun vlkos suorraziahest:

18. Sodn wäcketi muun vlkos kures wisch-
älmaisi / erit muun alpoteisi / joko leijn wicxese-
po / käh modn.

19. Cutti muun pajel järrolin muun surku
paddon: ia HErra lje muun tärwo?

20. Ja sodn tälwoi muun vlkos jalkadasi /
sodn waldi muun tasie vlkos / juht sodn mie-
lului muidni.

21. HErra tacka puorrist muun wuosta
mangelt muun riehtaswot / sodn maxet muidni
mangelt muun kietei rainešwot:

22. Juht modn adnam HErran kelmot / ia
ijn lie submelettos wuosta muun Submel.

23. Juht caicē suun riehtasit adnam modn
zialmi autesi / Ja suun Budait iijn suoppi erit
muusi.

24. Walla moddn lem alina mainet suun
autesi / ia cattin liehem erit suddoisi.

25. Tantieđ maxet HErra muidni muun
riehtaswote manga / mangelt muun kietei rai-
nešwot suun Zialmi autesi.

26. Tain aillisi quoime lie todn aillis / tain puo-
rei quoime lie todn puorre.

27. Ja tain rainisi quoime lie todn raines / ia tain stindigi quoime lie todn stindig.

28. Juht todn wäcket tait fabmotes olmuhit / ia tait zänlas zialmit wuollet todn.

29. Juht todn pajas zouggi muun zouggas / HERRa muun Zubmel tacka muun sändned zouggasen:

30. Juht tuun quomo mattam modn wuolus / sahēd tārre almat / ia muun Zubmelin pajel puorko wallid.

31. Zubmelen keinog lewa alma mainet / HERRa sarnom lewa xhiada sielk atom / sodn lie ahte swarjo caickait tait cuti suun pajel tärwot.

32. Juhte cutti lie ahte Zubmel wall HERRa? Zella ahte swieres walla misen Zubmel?

33. Zubmel pirra sadna muun tain fabmoin / ia tacka muun keino mainetemen.

34. Sodn tacka muun juolkit naukoht kädēdin / ia pieija muun allase pajel.

35. Sodn appet muun fieteit tärroised / ia muun karniel kāsēd aire juor.

36. Ja todn wadta muidni warreswote warjo / ia tuun älkes fiet niemus muun : Ja cosse todn wuollet muun tacka todn muun suorran.

37. Todn tacka keino muun wuolla wahēd / ätt muun juolke is kälka malakased.

38. Modn sittam mangelt wuoljeted muun
wisch: ålmait ia kaarrid siin/ ia ijm maaka autel
fåh modn wuollus: pietjam siin.

39. Modn kalfa hækid siin / ia sij ij kalfa
matted muun wuostia zioidzod / siin weerti jårro:
led muun juolki wuolla.

40. Todn matta karwid muun tain sabmoin
tårrod: Todn matta palkisted muun wuolla tait/
joko muun wuostia zioidzon.

41. Todn wadta muidni muun wisch: ålmait
patered/ ått modn kalkam lappoted muun alpo:
teit.

42. Sij zuorwon/walla tasne ij lie ahtel wæs:
fete / Herra quofu/ walla sodn ij wastet sijes.

43. Modn kalkam kaihketed siin naufoht mår:
we piegga autest: Modn kalkam erit: suoppid
siin naufoht tuolwo palgai ald.

44. Todn wæket muun erit tasi pelko: almu:
kast/ia tacka muun ahte oiswen Hednigi kastasn:
ahte almu: cutti modn ijm tåbba tieudnaha
muun.

45. Tat cuuldel muun tain cullos pelijn:
Walla tagh vnåpes maanagerit: pietti muun.

46. Tagh vnåpes maanag waipen/ia tåijeten
ijehes sijen paddisn.

47. Herra wieso / ia kisttolus liefos muun

tärwot/ia muun salugwote Zubmel liekos pajes
tom.

48. Zubmel jocko murdni maxo wadta / ia
naggi almuš muun wuolla.

49. Tat jocko wäcket muun erit muun wische
älmaisi / ia pajas pajet muun erit taisti cuti siets
tetin tiehes muun wuosta: Todn wäcket muun
taisti wäraisi.

50. Tantiēd sittan modn fjitteēd tuun Heds
nigi kassasn/ia tuun nabmai fjitolus laulud.

61. Tat jocka tuun Konugi suorra salugwot
wuosset : Ja puorriši tacka suun wuositom
wuosta/ David ia suun saijot ikään aika.

XIX. Psalm. Lat. XVIII.

I. Ahte Davidin Palm/ autelen laulud.

2. **A**lme almote Zubmele awo / ia Niennus
stos paarot suun fiete parkoit.

3. Ahte päšwe jätta tat tan nubbai / ia ahte
he tieteen tacka tat tan nubbai.

4. Ji lie ahteš kiel jella ruodu / cosne älmai
sijen Kajanēs ij cuulla.

5. Sijen paddeg wškos manna caikit ednas
mit / ia sijen ruodu kida tocko wäreldeēd kääh:
Gōdn lie tackam päšwaihi ahte saje sijesin.

6. Ja sōdn wškos manna maukoht ahte
Erko

Erk-älmai suun stäbost / ia kerjut suus naukohe
ahte wiexes tocko wieckad kemos.

7. Sodn pajäs-pota Almen käähest / ia wiec-
ka wast pirra kioda tan näckomi: Ja ij lie mai-
tel ziefatom suun pakase autesi.

8. HErran Laga lie alma mainet / ia arwat
sieluit / ia tacka tait ijermetemle wijschen.

10. HErran Buda lie riecht ia awohot waino.

11. HErran Buda lie sielkat ia pajas-zouga
gi zialmit.

12. HErran pallo lie raines ia säpso käään
aika: HErran riechtas lie saadnes / calck puot
riehtasfärtug.

13. Tat lie tiuresepo käh golle ia pajel calck
puorremus golle: Tat lie nalkasepo käh hānug
ia hānug-laipe.

14. Ja tuun Swaines lie xhiada tam wa-
rotom / ia cutti tait adna / suidni lie siuorra pal-
ka.

15. Cutti matta täbbed man moddi sodn
meedda: Lueihte muidni andagas muun zies-
kos mainit.

16. Latte ai tuun Swaines taiti zāylaisi /
ätt ij sij oidzo rajeted pajel muun: tie modn lem
mainetem ia wigetem taiti siuora paha-tae-
loisi.

27. Pajemuun Nialme ruodu tuidne täcka-
hed/ia muun swaimon vsjulmit tuun autesn.

18. HERRa muun tärwo ia muun Lädneſtee.

XX. Pfahm. Lat. XIX.

1. Ahte Dawidin Psalm/ autelen lauluted.

2. HERRa cuullus tuun hätesn/ Jacobin Sub-
melen Nabma catteus tuun.

3. Sodn saddeus tuidni wäcke Alliswotesi/
ia niennustus tuun Zionist.

4. Sodn vsjutus caick tuun piepmos äffri
pajel/ia tuun puollem äffrieliekos puoita/ Sela.

5. Sodn wadtus tuidni maite tuun swaimo
adno/ia ällius caick tuun vsjulmit.

6. Mij kerjutep ijekem juht todn mijn wäc-
ket/ia mien HErran Submele nabmai paijetep
mij Baner pajas: HErra ällius caick tuun rälc-
folkwasi.

7. Tale täbdam modn/ ätt HERRa wäcket
suun swoitom / ia cuuldel suun Allis Templist:
suun älfes-kiet wäcket sabmoseht.

8. Tagh nubbe tärwot sijen swagn ia rässi all:
walla mij multep mien HErran Submele nab-
ma pajel.

9. Eij lewa wuollus nardatom ia cakam/
walla mij zloidzop.

10. Wäcket HERra: Konuf cuullus mijn/
coffemij zuorwop.

XXI. Psalm. Lat. XX.

1. Ahte Dawidin Psalm/ antelen lausured.

2. **H**ERra/ Konuf kerjut suus tuun sabmost/
ia kâhte appareš arwoin sodn lie tuun wäc-
keſt.

3. Todn wadta suidni suun waimos vſto/ ia
ij pietta maite suun nialbm räčkol/ Sela.

4. Juht todn laſet suidni puorre- ſiudnelus/
todn pieija golle Grono suun oſwe all.

5. Sodn räčkol tuun wiefom tied/ tie wadta
todn suidni ahte luckeš wiefom/ caič pädđon ia
ikään aika.

6. Sodn adna ſuorra awo tuun wäckeſt/
todn pieija fiſttolus ia zlabeswot suun pajel.

7. Juht todn pieija suun ahte puorriſt- ſiud-
neluſen ikään aika: Todn kerjut suun tain tuun
arote arwoin.

8. Juhte Konuf toſwo HERra pajel: Ja kal-
ka xhiada tan Pajjemuſe puorrewot niennus är-
rod.

9. Tuun fiet kalka laudnad caič tuun
wiſch-älmaſt/ tuun älkeſ- fiet kalka laudnad tait
joſo tuun alpot.

10. Todn kaska tackad sijn naukoht ahte puollecwuobn/ Goffe todn tasa wuoidna: Herra pajas niellus sijn suun waschesn/ tållo kaska sijn pajas pârrod.

11. Sijen siaddoit kaska häckid edname ald/ ia sijn Ehtit vlmukin maanai kastast.

12. Zuhte sij vsjutin tuidni paha tackad/ ia waldin tan raadhe auti / cuttin sij ij wâjam âl tid.

13. Zuhst todn kaska tackad sijn âlken: tain tuun kieldekin kaska todn wuoked sijen arote wuofsa.

14. HERRa pajas paljet tuun wixeswot/ tie mij sittap lauluted ia fitted tunn sabmo.

XXII. Psalm, Lat. XXI.

1. Ahre Psalm. David/ auctelen lauluted ahre Hindest jocko aarrae wuofjetowa.

2. **M**un Zumbel / muun Zumbel / manne todn lie heittam muun? Modn zuorwom sagga/ walla muun wäcke lie kuelen.

3. Muun Zumbel / päiwek zuorwom modn/ tie todn ijk wastet ia ijk o ai modn ijm sawot.

4. Walla todn lie Passe / todn jocko wieso Zsraeli kisttoluse kastasn.

5. Mijen Abag toiwoin tuun pajel: Ja coffe sij toiwoin/ wäckett todn sijn wifos.

6. Tuun

6. Tuun quoisu zuortwain sij / ia leijn wäc-
ketom: Sij toiswain tuun all / ia ij schiadtam
stabmo wuolla.

7. Walla modn lem ahte maato ia ij vl-
muis / vlmuisin pilcke ia almuksan erit-heittem.

8. Laick tagh cuti muun wuoidne zälgen
muun / zaggin pajas nialmites / ia ristin olwites.

9. Sodn quoddos tat Herrai / sodn wäcke-
tus suun vlkos: ia lādnestus suun / jos sodn ad-
na vsto suidni.

10. Zuhē todn lie vlkos / kāsam muun ādne
hāggest / ia todn lie muun tārtwo cosse modn
muun ādnen mielcke ald weellahim.

11. Tuun pajel lem modn suoppitom ādne
hāggest / todn lie muun Zubmel kida muun
ādne-hāggest.

12. Ello ārros kucken muusi; Zuhē waiswe
lie appares lacka / ia tadne ij lie ahteē wäcketeē.

13. Stuora Garwa lewa pirra pieijam
muun / puoites wuoxa lewa pirra kaarrim
muun.

14. Sij pajas-saggin nialmines muun wuo-
sia / naukoht ahte nielleē ia ruotjee Leljon.

15. Modn lem vlkos, nuorkotom naukoht
zlat / caick muun tahte lewa raatkotom: Muun
waimo ia muun hāgg lie muusi naukoht sud-
dam waax.

16. Muun

16. Muun sabmo lie muusne erit: kâihkam naukoht ahtelaire: piek / ia muun nueihkem ta: vranî muun kuobmai: Ja todn pieij muun jab: memen muldoi.

17. Juhte piednake lewa pirra: kaarrim muun / ia tain pahai tâce lie taipatam sijes pirra muun: Muun fietit ia muun juolkit lewa sij xhiada rais: fetam.

18. Modn lâck om caick muun lattasit: Balla sij kiekzen ia wuoidnen sijen awos muun pajel.

19. Eij juockin muun pihtesit kastanas / ia suoppin wuorpe muun kaste all.

20. Balla todn Herra ello kucken ârro: Muun wiere swot kaakat ijeket wâcketed muun.

21. Lâdnest muun sielu siwierdest / ia erit pied: nakist muun ahtuk.

22. Wâcket muun vlkos Leijoni nialmest / ia zoude muun erit Ahte: zârwekist.

23. Modn sittam predikod tuun nabma muun welijet / modn sittam kijtted tuun Ahte: zâggane: mesn.

24. Kijtten Herra tij joko pallawet suusi / suun eheus caick Jacobin Eht / ia suun kâbmertus caick Israelin Eht.

25. Juhte sodn ij lie hylkom jella pajel: kiekam tan sabmoteme waiswaiswot / ike erit zickam
suun

suun arrote suusi : ia cosse sodn zuortwoi suun
quoifu/ cuulli sodn tam.

26. Tuun sittam modn Rjtted tadne suora
ra jagganemesh : Modu sittam maxed muun
toiwotus tain auti cuti pallen suusi.

27. Tagh sabmotemeg kalfa parrod ia piepa
motom jarrod / ia tagh cuti HERRa mangelt
kaken kalfa Rjtted suun : thjen waimo kalfa
wiesod ifaan aika.

28. Muittetom lieos caicf wärenden käähin/
ätt sij matten jarroled HERRa quoku: Ja caicf
Hednigi Ehteg kábmerdus suun.

29. Juht HERRa adna ahte Rjst / ia sodn
rajat Hednigi kastasu.

30. Caicf puoitag edname ald kalfa parrod
ia rákfoled : Suun auti kalfa caicf puolives
kábmerded caicf tagh joko moiwesh weellahen
ia cuti mårrahesh wieson.

31. Sodn kalfa oidzod ahte siaddo joko
suun tieudnaha: HERRast kalfa almai paaroted
kidda tocko maanai maanaist.

32. Sijn kalfa poted ia predleod suun Rieh-
tasfartogwot tait vlmuihit cuti riegatud kal-
ka / ätt sodn tait tacka.

XXIII. Psalm. Latine XXII.

1. Ahte Psalm Dawidin.

E

HERR

HEXra lie muun Reidnohei / muidni ij lie
mife swanes.

2. Godn piepmo muun ahte kroanes tied
desi/ia tälwo muun waras ziahe quofu.

3. Godn arwat muun sielu / sodn tälwo
muun riehtas keino all suun nabmas tied.

4. Ja ecka modn mannam sändnedes legin/
ijn modn passa maites paha : Zuhrt todn lie
muun quoine / tuun passuk ia sätte tuta muun.

5. Todn karwi muidni ahte pönte swosia
muun wischälmaht : Todn swodita oljoi muun
Disve/ ia sise tappi tielwos muun auti.

6. Puorreiwot ia armokaswot kälka hulged
muun caick muun wiesom päddon : Ja muun
kälka ärrod HEXran kätessn jlään alka.

XXIV. Psalm. Lat. XXIII.

1. Ahte Psalm Dawid.

EDnam lie HEXran ia caick mi tan pajelt
lie / edname wiidhesiwot ia mi tan pajelt
wieso.

2. Zuhrt sodn lie swodhotam suun pajel
meer/ ia raudni pajel karwim tan.

3. Cutti kälka pajas mannad HEXran waa-
re all/ ia cutti matta zioidzod suun Ällis sajessn?

4. Tat cutti mainetes fietait adna/ ia wat-
most

most lie raines : tat cutti ij adna vsto tocko luos
svus appetusit iife wuorno wære.

5. Sodn kalka oidzod siudnelus HErrasi/
ia riehtasfærtugswot suun swarreswote Zubmes
lesi.

6. Tat lie tat Eht cutti suun mangelt kaka/
tat cutti tuun arote Jacob åka/ Sela.

7. Tack'et waidnoit kaljen/ ia vxit wæreldesin
allagan: ått arwon Konuf matta sise-mannad.

8. Cutti lie tat sabma arwon Konuf ? tat
lie HExra/ wixes ia sabmolaik/ HExra wies
kes tårrofn.

9. Tack'et waidnoit kaljen/ ia vxit wæreldesin
allagan/ ått arwon Konuf matta sise-mannad.

10. Cutti lie tat sabma arwon Konuf ? tat
lie HExra Zebaoth/ sodn lie arwon Konuf/
Sela.

XXV. Psalm. Lat. XXIV.

1. Abre David Psalm.

1. **M** Angelt tuun HExra wuordam modn.

2. Muun Zubmel modn toiswom
tuun all/ ello paje muun stabmo wuolla poted:
ått muun wisch-ålmag ij kalka arwohed pajes
muun.

3. Zuh't ij ah'ref pode stabmo wuolla jocko
E ij suun

tuun wuorda : Wall tagh luowus pilleg po-
ten stabmo wuolla.

4. HExra wuoffet muidni tuun keino / ia
âppet muidni tuun luoddoit.

5. Laidi muun tuun saadnases ia âppet
muun : Zucht todn lie tat Zuhmel jocko muun
wâcket / xhiada pâiswit wuordam modn tuun.

6. Muite HExra tuun armofaswote all /
ia pajel tuun puorrewot : jocko wârelden alfe
wisi ârrom lie.

7. Ello muite muun nuorrawote suddoit
ia muun pajelmanoit : Wall muite muun pa-
jel tuun armofaswote mangelt / tuun puorrewo-
te tied HExra.

8. HExra lie puorre ia wuockas / tantied
laidi sodn suddolaitit keino all.

9. Sodn tâlwo tait fabmotemit rieht / ia âp-
pet tait fabmotemit suun keinos.

10. Laick HExraan keinog lewa puore ia
saadnes / tait jocko suun Littos ia wittenuffit
adnewa.

11. Tuun Nabma tied HExra / liefe armo-
fas muun pahatackoi pajel jocko suora le-
wa.

12. Gutti lie tat jocko palla HExrast / sodn
falka âppetted suidni tan puorremus keino.

13. Suun

13. Suun sielu kalla wiesod puorrudesn/
ia suun satjo kalla edname arbid.

14. HExran zieckoswot lie sijen kastasi
cuti suusi pallen/ ia suun littos paja sodn tait
almoted.

15. Muun zialmeg wuoidnen calcken sajesi
HExran quofu/ ätt sodn kalla walded muun
juolke erit wiermesti.

16. Poidnol ijezet muun quofu / ia liefe
muidni armokas : Zuh modn lem ahruk ia
fabmotem.

17. Muun waimon surku lie suorres/ täswo
muun vlkos muun hätesi.

18. Kiehe muun waiwaiswote ia fabmote,
me paset/ ia wadte muidni andagas calck muun
suddoit.

19. Kiehe tan paset ätt muun wisch,äl,
mag lewa nau mädde / ia alpoten muun
vriecht.

20. Latte muun sielu ia lädnest muun/ ello
lueihete muun skabmo wuolla : Zuh modn tär
wotain tuun all.

21. Wuokaswot ia riehtaswot eattenus
muun/ Zuh modn wuordain tuun.

22. Zubnel zoudus Israet vlkos calkasi
suun hätesi.

XXVI. Psalm. Lat. XXV.

1. Ahte Davidin Psalm.

HEXra raja muidni riehtas/ Juh̄t modn lem
 smahetem. Modn toisvom HEXra all/
 tantied ihm kaska modn järrod.

2. Kiekkel muun HEXra ia pakat / äköt
 muun mänem̄it ia waibmo.

3. Juh̄te tuun puorrewot lie muun zial
 mi autesi / ia modn mannam tuun saadna
 fesi.

4. J̄im modn ziokaha tain tässe vlmuit̄i
 kastasi: iſſe tärret tait sluokasit.

5. Modn wiſchotam tain pahat ahte zä
 ganem / ia ihm ziokaha tain Zubmelettosi la
 ta.

6. Modn pasam muun liet̄it tain maine
 tesvoti / ia adnam iſſem HEXra tuun Al
 tari quofu.

7. Cosne älm̄ai cunlla l̄itos-pakoi Raja
 nes / ia caſeſ tuun outoit predicud.

8. HEXra / modn fieres adnam tuun k̄ä
 te wiſeſit / ia tatte ſaje cosne tuun atwo wiſeſo.

9. Ello rätti erit munn ſielu tain ſuddolaihi
 quoime / jella muun ſuoiſgn tain ſwarra ha
 neſi quoime.

10. Tagh

10. Tagh cutti paha juoni quoime pirra
mannen/ ia kerna walden wuobdasit.

11. Walla modn mannani mainetemesi:
zoude muun ia lieke muidni armokas.

12. Muun juolke waka rieht/ Ahte-zägga-
nemesn sittam modn fiheted tuun HERRa.

XXVII. Psalm. Lat. XXVI.

Ahte Psalm Dawidin.

HERRa lie muun ziouggas ia muun war-
reswot/ cuttin autesi kalka modn pallad?
HERRa lie muun wuogne sabmo/ ken autesi
kalka modn luotjod.

2. Tantied josse tagh paha muun wuosta
zioidzoeg ia wisch-almag sittin laekaned muun
oidze parrotihed/weerti sijn nardaded ia jarroled.

3. Ja eeka ahte tarro-almus karwi ijeses
muun wuosta/ tie ij tauk palla muun waibmo:
Ja josse ahte tarro zioidzoli pajas muun wuo-
sta/ suidni tauk modn tarwotam.

4. Ahte rackolam modn HERRasi cutti modn
kerna adnestom/ atte modn HERRan katesn ara-
rod mattam caick muun wiesom palwotn. Zuh-
te modn wuoidnalim tan HERRa Zubmelen
ziabes tieudnesi/ ia aholm suun Tempel.

5. Zuhte sodn kappso muun suun heibmot
tan

tan paha pãddon : Godn wuorcke muun zies
 koscht suun warjo wuolla / ia pajet muun ahte
 pauhte all.

6. Ja kalla tale pajas pajeted muun oiswe
 pajel muun wisch, ålmait cuti muun pirra les
 wa : Eie modn sittam åffreted suun heibmosn
 sijttos, åffri / modn sittam lauluted ia etzelus
 wadted HERRa.

7. HERRa cuulla muun fajaness cosse modn
 zuorwom / lieke muidni armokas ia cuuldel
 muun.

8. Muun waibmo jätta tuidni tan tuun pa
 fo : tij kallaawet åhod muun arote manga ; Tan
 tied åkom modn ai HERRa tuun arotet manga.

9. Ello ziecka tuun arotet muusi / ia ello erit
 wuoihet tuun Swaines wischesn / juhete todn liek
 muun wacke : Ello heitte muun / ia ello kãse kies
 tet erit muusi / Zumbel muun salugwot.

10. Atte muun åke ia muun ådne pajel
 wadteswa muun : Wall HERRa pajas walda
 muun.

11. HERRa wuossset muidni tuu : keino / ia
 laidi muun tan riehta luoddoi / muun wisch, ål
 mai tied.

12. Ello wadte / muun wisch, ålmaln vstot :
 Juhete wãre witten zoidzon muun wuosta / ia
 tacken muidni vriehtas stãbmot.

13. Wall

13. Wall modn jakam tauk / ätt modn kala
ka wuoidned HErran puorrut tain wiesoi edo
namesi.

14. Wuordet HErran manga / lieke tär-
vosn ia ellot passa / ia wuordet HErra.

XXVIII. Psalm. Lat. XXVII.

Thre Psalm Dawidin.

Eosse modn zuorwom tuun quoisu HErra
muun tärwo tie ello muidni sawotu: tantied
(Zuhete cosse todn sawotu) ätt modn him schi-
adta nabdemen cuti helsweti wuolgen.

2. Cuulla muun räckolase kaanes cosse
modn zuorwom tuun quoisu / Cosse modn pas-
jas ludnim muun fietett tuun aillis Chori
quoisu.

3. Ello käse muun kassan tait Zubmeletto-
sit / ia tain paha tackei kasti / joko wädnukei-
hesti ruodun sijen lackamusses quoine / ia adnen
paha sijen waibmostes.

4. Wadte sies sijen widnot mangelt / ia man-
gielt sijen paha wiesom: Wadte sies mangelt
sijen fietes parkoit / puotti sies mattesij tieu-
dnaham lewa.

5. Zuhete sij ij sittam euuldeled HErran par-
koit / jella suun Kiete widnoit: Tantied kaska
sodn

sodn wuollus häirwad / ia ij pajas farwid sijn.

6. Kijttet liekos HErra / juhte sodn lie cuul
lam muun räköläse kaianes.

7. HErra lie muun wierešwot ia muun
wario / suun patel tošwot muun waibmo / ia
modn lem wäcketom: Ja muun waibmo lie a-
woin / ia modn sittam kistted suun muun laulus
tasin.

8. HErra lie sijen wierešwot / sodn lie tae
wieckes / cutti suun wuoitom wäcket.

9. Wäcket tuun almuſat ia puorrist siud-
net tuun arbe / ia piepmo sijn / ia pajas pajet
sijn iſään aika.

XXIX. Psalm. Lat. XXVIII.

Ahte Psalm Dawidin.

Atti puhtet HErrai tšj ošwaimuſeg / auti
puhtet HErrai awo ia wierešwot.

2. Auti puhtet HErrai suun nabma eke-
lus: räkölet HErra aillis ziabestwotesn.

3. HErran kaianes manna ziaki all: Awon
Zubmel klibma! HErra suorra ziaki patelt.

4. HErran kaianes manna sabmo quome /
HErran kaianes 'manna suorra HErrawo-
teſt.

5. HErra

5. HErran kajanēs rasta tājel Veder/ HErra rasta tājel Veder Vibanost.

6. Ja paja siin sastaded naufoht ahte kalbe/ Vibanon ia Sirion / naufoht ahte nuorra ahte zärwak.

7. HErran kajanēs rasta suoppa naufoht ahte tällesnaipol.

8. HErran kajanēs wuotut mehe/ HErran kajanēs wuotut mehe kades.

9. HErran kajanēs wuotut aldo, kädde ia sielkat mehit: Ja suun Templisn kalka färdnas cuttig jätted suidnt awo.

10. HErra Ziockaha tackad ahte tulwe: Ja HErra ärrö Konuk isään aiska.

11. HErra kalka wadted suun almuksit fabmo: HErra kalka puorrist, siudneted suun olmuksit rassin.

XXX. Psalm. Lat. XXIX.

1. Abte Psalm/lausluted Dawidn käre siudnedemest.

2. **D**odn kisttam tuun HErra/ juhte todn lie
pajas, pajetam muun: iſke paje muun
wisch, älmains awohed pajes muun.

3. HErra muun Zubmel/ cosse modn zuor,
woim tuun quoisu tacki todn muun warrasen.

4. HErra

4. HERRA / todn lie vlfos laidim muun sie-
lu helwetisi : Todn lie adnam muun wiesoen /
coffe sij helweti wuolgin.

5. Eij ailiseg lautlutet kijttolus HERRai / ia
kijtтет suun Passewot.

6. Zuhte suun wische ärrö ahte zialmes
raufalem / ia sodn adna vsino wiesomen: Äcke
dest lie zierrom wall idedest arwo.

8. Wall modn jättam coffe muidni puorrist
manna: Modn iim kaska coffek placot weella-
hed.

8. Zuhte todn HERRa lie xhiada tuun puor-
re mielet tackam muun waare niennusen: wall
coffe todn erit: zieeki tuun arotet / sworkanim
modn.

9. Modn sittam HERRa zuorwod tuun
quoisku / HERRa sittam modn rästoled.

10. Mi aucke lie muun warrast / coffe modn
jabmam lem? Kijttafo ai mäiwe tuun / ia paa-
rotako tuun saadneswot.

11. Quulla HERRa ia lieke muidni armo-
las / HERRa lieke muun wäckete.

12. Todn lie Mälsom muun märhe arwoin /
todn lie erit: nuollam muusi muun säck / ia pira
sadnam muun tain kerjuin.

13. Tantied ätte muun ehelus kaska tuidni

Exultolus laulud / ia ti sarvot ärröd: **HEXXII**
muun Jubmel modn sittam listad tuun ikään
assa.

XXX. Psalm Lat. XXXI

1. Ahte Psalm David / autesen laulud.

2. **E**Xtra tuun paiel tärsvotam modn / ello
paje muun cossef stäbmo vuolla poted:
zoude muun xhiada tuun riehtas färtugivot:
Käbmert tuun pelijt muun quoifu / wäcfe
muun rutvi: Sieke muidni ahte niennus källo
ia ahte ladne / Juhte todn wäcfe muun.

4. Juhte todn lie muun pauth ia muun laba
ne / ätte todn nabo tuun nabma tied muun lais
did ia tälwod sitti.

5. Juhte todn sitta käsed muun vlkos wiera
mest cutti sij muun auti kiellam lewa / Juhte todn
lie muun wicxesvot.

6. Tuun kieti lueitham modn muun vuoa
ignam / todn lie muun zoudam **HEXXII** todn
saadnes Jubmel.

7. Modn alpotam tait joko adnen ahte luos
vus appetus: Wall modn toisvom **HEXXII**
ra all.

8. Modn feriutam ijehem / ia lem arvoin
tuun puorrevote tied: Juhte todn vuoidna
muun wätkve / ia tåbda muun hätesn.

9. Ja toda

9. Ja toddn iſt heitta muun wiſch: älmam fieti/ todn pieija muun juoltit wiſdhes ſajai.

10. HERRa lieſe muidni armokas / juhte modn lem naggafesh: Muun arote lie prieuſdam ſurku tied/ nau ai muun ſielu ia muun ſäo wio.

11. Juhte muun wiefom lie näckom märehſt/ ia muun jägeg ſurkuſt: Muun ſabmo lie xhiada muun paha tackoit erit: cakam/ia muun tahteg lewa ſabretom.

12. Tat manna muidni nau pahast / ätte modn lem ahte ſuorra pilecke ſchiadtam muun laekamuffit / ia ahte waſtes muun tåbdofit: Tagh jofo muun wuoidnen palgfan ald / ſij pater muun autest.

13. Modn lem äjalottom waibmoſt naufoht ahte jabmam / modn lem ſchiadtam naufoht ahte jouckanam litt.

14. Juhte mädde häpet muun pahast/ nau ätte ſårt älmaj walli muuſt erit: Sij raadhe tacken kaſtanas pirra muun / ia ſittin erit: wal ded wuoigna muuſt.

15. Wallmodn HERRa toiwom tuun pajel/ ia jättam/ todn lie muun Jubmel.

16. Muun päddo lie tuun fietesh / wäcket
muun

muun vlfos wisch: älmaln fietesi / ia taisti cuti
muun waiswet.

17. Paje tuun arote zlouggad tuun swa-
nese pajel / wäcket muun xhiada tuun puorrewot.

18. HERRA / ello paje muun stabmo wuolla
poted / Zuhte modn zuorwom tuun wäcken :
Zagh Zubmelettose poten stabmo wuolla / ia
ärron sawot Helswetisn.

19. Sawotus tagh sluockas nialmeg / cuti
ruodun tam riechtasfärtug wuostia farraseht /
zählajehet ia judosi.

20. Kähte suorra lie tuun puorrewot cutti
todn tain auti joko tuusi pallen wuorckim lie /
ia wuossetaf tait cutti tärwot tuun all vlmul-
hin maanai autesi?

21. Todn wuorcke sin tuun quoisu zieck-
seht färt: älmal aittemesi: Todn ziecka sin tuun
wiesoi tain pelfaes nueihkemi autesi.

22. Rijttet liekos HERRA / juhete sodn lie
muidni ahte outos puorrut wuossetaf / ahte
niennus Stadisn.

23. Zuhete modn jättim muun leickademesi:
Modn lem erit: wuoiyetom tuun zialmi autesi /
tauf cuulli todn muun räckolwase fajaues/cosse
modn tuun quoisu zuorwom.

24. Ekset Herra caick suun aliseg: Herra wariel tait jakeit / ia maxa rince ascht taitt joko jänlastwot wieron adnen.

25. Urrot tärwosn ia pallaken caick tñ joko Herra wuorderwa.

XXX II.. Psalm. Lat. XXXI.

Ahte Davidin appetus.

S Allug lie tat cuttin pajelt mannoit lie an dagas wadtetom/cuttin suddo zief atom lie.

2. Salug lie tat olmuitz cuttin paha-tackoit HERRa ij läcko: Cuttin, wuignes ij lie ahte fluoekaswot.

3. Zuhet cosse modn sittim sarwotud / sabrum muun tahteg xhiada muun farte päiwe zierrom.

4. Zuhete tuun kiet lei päiwen ia ijen läffet muun ald: nau ätt muun nuostos erit: käihki / naukoht tat keseko käihka / Sela.

5. Tantied modn täbdestam muun suddoit / ia ijm ziecka muun paha-tackoit / Modn jättim: Modn sittam täbdested muun paiel-man noit HERRai / tie lähti todn audagas muun suddoi paha-tackoit / Sela.

6. Tantied kälka caick alliseg tuun räköled riehta päddon: Tantied cosse suora ziahe-tulweg poten ij kälka sij jäxed tuun quokii.

7. Todn

7. Todn lie muun tärwo / catte muun tauk
mārrahast / ätt modn lādnestom mattam appar
res kerjuted / Sela.

8. Modn sittam āpeted tuun / ia ruosseted
tuidni keino cuttin miel'd tuun mannad kalka :
Muun kalka laided tuun tain muun zialmin.

9. Elliot lieko naukoht rāssēg ia ruorag
iosn ij lie ijerme : Cuttin ālmai kalka laabze ia
padde nialbmai pieijed / josse sij ij sitta tuun
quoiku.

10. Zan Zubmelettosest lewa mādde waltwe/
swall tat joeko toikwo HErran all / suun kalka ar
mofaswot pirra sahmefted.

11. Kerjutet tij HErrast / ia lieket arwoin tij
riehtasfārtogag / ia rampat iehen caiet tij
wuockasēg.

XXXIII. Psalm. Lat. XXXII.

1. **K**erjutet HErrast tij riehtasfārtogag :
Zagh wuockasēg kalka suun kijtēd zia
baseht.

2. Kijtēd HErra tain harppoin / ia laulut
suidni kijtētolus Psaltari ald tain lācke kieldēfin.

3. Laulut suidni ahte ādho luett / laulut puor
rest kieldēf harpo ald tain suonjeles kajanēsin.

4. Zuhēte HErran pako lie saadnes / ia mai
te sodn toiwot tat adna sodn saadnasēst.

D

5. Sodn

5. Sodn eke riechtasfartogwot ia tuobmo/
Ednam lie tiemos HErran puorrudest.

6. Alne lie tackatom xhiada HErran pako/
ia caick suun tårro: almuß xhiada suun nialbme
wuoign.

7. Sodn adna ziahe meeresn ahtest naufoht
litteßn/ ia lueihtha siegnal tan zieckosi.

8. Caick wåreld pallos HErrasi/suusi swors
kanus caick tagh joko Edname ald wieson.

9. Zuhthe josse sodn jätta/ tie schiadta tat:
Josse sodn fäzo/ tie lie tat tackatom.

10. HErra tacka Hednigi raadhe tässen/ ia
pādnol almußa vsjulmit.

11. Ball HErran raadhe sapsō ifāān aika/
ia suun waibmos vsjulmas ifāāst.

12. Salug lie tat almuß cuttin HErra lie
Zubmel / tat almuß cuttin sodn lie arbimen vl
fas: waljom.

13. HErra kiekā wuollus Alnest/ ia wuoid:
na caick vlmuitzi maanait:

14. Tan suun niemmus stālist / kiekā sodn
caickai pajel cutti Edname alne wieson.

15. Sodn säjot caickai sijen waibmo / sodn
catte caickai sijen tackoi pajel.

16. Ahthe Konuß ij wäcket suun suorra al
muß: Ahthe wiexes ij schiadta wäcketom xhia:
da suun suorra sabmos.

17. Näst

17. Käſſeg ij at wäcket / ia ſijen ſuorra
wiexewot ij lādneſt.

18. Kieke/ HErran Zialm wuoidna tain pa-
jel joko pallm ſuufi / tain joko ſuun puorrut
pajel tärwot.

19. Zuhſte ſodn kalfa nuellad ſijen ſielu
jabmemefi/ ia piepmoð ſijn karras pādðon.

20. Mijen ſielu wuorda HErran mangelt /
ſodn lie mijen wäckē ja warjo.

21. Zuhſte mijen waibmo awoho ſuufi/ ia miſ
toiwop ſuun ailiſ nabma pajel.

22. Tuun puorrewot HErra liekoſ mijen
pajel/ naukoht miſ tuun all tärwotep.

XXXIV. Psalm. Lat. XXXIII.

1. Ahre Psalm Dawidin/ coſſe ſodn / priendeti ſuun arotē
Abimelechm autēſn / tan jocko ſuun erit. wuoiſeti ijeke-
ſteſ/ ia ſodn erit. wuolgi ſuun keinoſ.

2. **W**Odñ ſittam kijtēd HErra caicē pād-
don/ ſuun kijtētoluſ kalfa caicē ſajēſn ār-
rod muun nialmeſn.

3. Muun ſielu kalfarampad ijekeſ HErraſi/
ätt tagh ſabmotem kalfa tam cuullad ia awo-
hed ijekeſ.

4. Kijtēt HErra muun quome / ia palas
paijetet ſuun nabma kaſtanet.

5. Gosse modn ähim HErra / wästeti sodn muidni : Ja lädnesti muun caicfast muun pallost.

6. Tagh cuti suun all kieken / sij ärron paiašziouggitom/ia sijen arote ij pote skabmoi.

7. Gosse tat sabmotem zuortwoi/cuulli HErra suun : Ja wäcketi suun vlkos caicfast hästest.

8. HErran Englag pirra - kaarrin talt joko suust pallen / ia wäcket sijn vlkos.

9. Mahtet ia kieket man nalkes HErra lie: Salug lie tat jocko suun pajel tärwot.

10. Pallat HErra caicfast suun ailliseg/ Zuhte cutti suust palla sijest ij lie mife wanes.

11. Tagh puondag kalka adnestud ia pärrosiud/wall tagh cutti HErra äken / sijest ij lie mife wanes.

12. Potet täl maanag/cuullat muun/modn sittam appeted tjes HErran pallo.

13. Cutti lie tat jocko puorre wiesom adnesto/ia kerna puorrit päiwiit adnali.

14. Gatte tuun nueihkem erit pahast / ia tuun panxem ätt sij ij ruodu sluockasit.

15. Laihte pahast ia tacka tat puorre : Ähe rasse ia quora suun mangelt.

16. HERRAN zialneg wuoidnen pajel tait
riehtasfartogit / ia suun peljeg sijen zuorwome
pajel.

17. Wall HERRAN arote zioidzo pajel tait
paha tackeit / nau ätte sodn vlkos saudna sijen
muittolus ednamest.

18. Gosse tagh riehtasfartogag zuorwon /
tie cuulla HERRA / ia vlkos wäcket siin caickasi
sijen hätest.

19. HERRA lie appares lacka tait joisne ahte
zouckitom waibmo lie / ia wäcket siin cutti ahte
surkus miela adna.

20. Tat riehtasfartog kalka ednes kierted :
Wall HERRA vlkos wäcket suun caickasi taisi.

21. Godn catte caick suun tahtit / ätt ij ahtes
taisi zouckitud kalka.

22. Tan jubmelettos kalka tat paha kädde:
Ja tagh cutti wischoi tan riehtasfartog / siin
kalka asielaih ärrod.

23. HERRA zouda suun swainesi sieluit / ia
caick tagh cutti tärtvot suun all / kalka maine
tem ärrod.

XXXV. Psalm. Latinè XXXIV.

Thre Psalm Dawidin.

1. **H**ERRA pelke tain quoine jocko muidne
D iij. pelkes

pelkewa : tårro wuostia taitt cutti muidne tår-
ron.

2. Walde wario ia saitte / ia zioidzol palas
wäcketed muun.

3. Kåse auten skawo / ia wariel muun wuo-
stia muun wisch, ålmait : jätte muun sielui :
Modn lem tuun wäckē.

4. Håpanus ia årros zålgatom caieff tagh
cutti mangelt muun sielu zioidzon : mangas
iårgalus ia skabmon årros cutti muidni paha
vdonon.

5. Sij årros naukoht maitwe piegga autesi /
ia Herran Engel ertt wuonjetus siin.

6. Sijen keino lefos såndnet ia nialakas /
ia Herran Engel wischetus siin.

7. Zuhte sij lewa alma mainet muun auti
fiellam viermes lappoted muun / ia lewa alma
mainet paallam rågge muun sielu auti.

8. Potus suidne waiswe maite sodn ij tieta /
ia suun wicem cutti sodn fielli sadnus suun : ta-
sa sodn sise-jårrolus.

9. Walla muun sielu awobhus Herrasi / ia
ferputus suun wäckēst.

10. Caieff muun tahteg iåttus / Herra cut-
ti lie tuun-lasais? Todn jocko wäckēet tan sab-
motem

motem tan wlexese kietesi / ia tan hāio ia wais
wais erit suun rōswist.

11. Eij anti puhtin wāārre wittenit / cuit
muun taisti soimittin / ioisne modn mainetem
leijn.

12. Eij tacken muidni paha puorre autesi:
Nau ātte muun sielu kaska ārrod naukoht sodn
ij maitef puorre tackam listi.

13. Walla modn coffe sij puohee leijn / kās
sim ahte juoso sāk paijalasem/waiswetim muun
iehem ia rāckolin waibmestam.

14. Modn siettetim iehem naukoht sij lelin
muun wādnug ia welieh: modn mannin sur
kusi/ naukoht tat iocko ādnes mangelt surku.

15. Walla sij awohin muun stada paiel / ia
žaggin sijes: Tagh stārmag žaggain ai sim
muun wuostia suellet / sij kaihkun ia epa laihthe.

16. Eain sluockei ia pilckei quolme siien sās
wio tied/ kaskin sij panides muun paiel.

17. Hērra man kucke sitta todn kiehed tan
paiel: Eādnesi tauck muun sielu siien renosi /
ia muun ahtuf erit taisti nuorra Leisonisti.

18. Modn sittam fiſtted tuun tan ſuorra
 žagganemefn / ia ſuorra almuſ kaſſan ſittam
 modn tuun paſjeted.

19. Ello paſe ſijn ſerjuted muun paſel cuti
 alma riehtaſet muun wiſche almag lewa / jella
 pilcked žialmines cuti muun alma mainet wi-
 ſchotin.

20. Žuhte ſij vſjuten ſtada tačkad / ia ažen
 wăârre aſſijt tait miedamannesit wuoſia Edna-
 meſn.

21. Ža žaggen ſijen nialmites wiſdaſeht
 muun wuoſia: Ža jătten: Nau nau / tat miſ
 kerna wuoidnep.

22. HErra todn wuoidna tab / ello nabo ſa-
 wot ārro: HErra ello kucken lieke muuſi.

23. Pajaſ păhtel tjehtet / ia žioidžo kieked
 muun riehtaſ / ia muun aſſie muun Žubmel ia
 HErra.

24. HErra muun Žubmel tuobmi muun
 tuun riehtaſwote mangel / ătte ſij ij kaſka ſerju-
 ted muun paſel.

25. Ello paſa ſijn jătted waibmoſtes: Nau
 nau / tab ſittim miſ. Ello paſa ſijn jătted / miſ
 lem ſuun pajaſ niellam.

26. Hăpanuſ ſij ia păkoſen ārroſ caicč
 tagh

tagh cutti avohin sijes pajel muun vahago /
ärros tain häpanim ia päkosin pihtesom / cutti
muun vuosia ijeses rampin.

27. Avohos ia kerjutus sij cutti muidni vdi
non riehtas / ia anie jättus : HERRai liekos
suorra kistolus / jocko suun swaineses puorre
sitti.

28. Ja muun nueihkem kaska ruodud tuun
riehtasfärtogwotest / ia kitted tuun särte-päw
wen.

XXXVI. Psalm. Lat. XXXV.

1. Ahre Palm Davidin / Herran Swainese ante-
len laulued.

2. **M**ödn jättam saadnasest / ätt tagh Zub
melettoseg lewa paha-tackeg : Zuhte sij
en quome ij lie ahtek Zubmelen pallo.

3. Sij rampin kastanas quome quomes:
ätte sij oidzolin sijen paha vstos ällid / ia peistid
nubbit.

4. Gaeck sijen äppetus lie stadalakain ia
kielles: ike sij paje ijeses äppetud / ätte sij mai-
tek puorre mattalin tackad.

5. Wall sij vsjute sijen äddhem sajesn wa-
hago : ia zioidzon niennusest, tan paha keino
ald / sij ij maitek paha pater.

6. HERRa tuun puorrewot jäxa tan wiidast

Koh alme lie / ia tuun saadnas nau wiidasi kâh
palwa jätta.

7. Tuun riehtasfârtogwot zioidzo naufoht
Zubmelen waare / ia tuun riehtas naufoht
stourra ziegnal: HEXra todn wâcket kâbaizit
vlmuitit ia poufwe.

8. Man tiures lie tuun puorrewot Zubmel/
âtt vlmuiti maanag târwo adnen tuun sâh
swâtwo wuold.

9. Eij wuolatu tuun kâtet rijses wuobdas
sist juhte todn wadta sijes sijen vsto mielâ nau-
foht raudnest.

10. Juhte tuun ludne lie ahte wiesoe' aijef/
ia tuun ziouggasesi wuoidnep mij ziouggas.

11. Vskos luobbi tuun puorrewot sijen pa-
jel cuti tuun tâbde / ia tuun riehtasfârtogwot
tain wuockasi pajel.

12. Ello pajel tuun wuollus- telmotud taist
zâylast / âtt ij tain Zubmelettosi kiet nârdat
muun.

13. Wall pajel tagh paha- tackeg eadhe/
âtte sij kâlka erit- hâifatom ârrod / ia ij zioidzod
matted.

XXXVII. Psalm Lat. XXXVI.

Ahte Psalm Dawidin.

Ello

E Elo kâkel tain pahai pajel / ia ello purgu
Spajel tait paha tackeit.

2. Juhthe naukoht raas kalka sij warg erit
suoppitowa / ia naukoht kroanes ört kalka siin
erit kâihkad.

3. Toiswo HERRa all / ia tacka tat mi puor
re lie: Arro ednamesn ia piepino ijetut ekelai
žest.

4. Adne tuun vsto HERRasn / sodn kalka
wadted tuidni maite tuun waibmo sauswa.

5. Lueihthe HERRai tuun keino ia toiswo
suun pajel: sodn kalka puorrist tackad.

6. Ja kalka autenpuhted tuun riehtas nau
koht kassepâitse.

7. Wuorda HERRa / ia toiswo suun mangel:
Ello kâkel pajel tan cutti caick âbmeg mangel
suun miela âdnejeht autenmanne.

8. Adnet mangas wischesi / ia erit heitte har
madesiwot / ello nau wischastu âtte todn ai pa
ha tacka.

9. Juhthe tab paha kalka vlkos râtittom âr
rod: Balla tagh cunei wuorde HERRan man
ga / kalka arbid ednam.

10. Tie lie wiela ahte vha pâddo / âtte tat
Jubmelettos ij lie enap: Ja josse todn man
gelt suun saje kietze / kalka sodn erit ârrod.

11. Balla

11. Walla tagh sabmotem kalla edname ar-
bid/ ia sijen vso adued suorra raffesn.

12. Tat Zubmelettos haasta tan riehtas-
färtog/ia kasta panides suun pajel.

13. Walla HERRa påkosi suun/ Zuhte sodn
wuoidna ätte suun päiwe pota.

14. Tagh Zubmelettoseg kâsin Swierdes
ia kieldin sijen juoxes/ ätte sijn kalla järroted
tait sabmotemit ia waiswaisit / ia kâdded tait
wuockasit.

15. Walla sijen swierd kalla mannad sijen
waibmo sis/ia sijen juox kalla rastazouckanud.

16. Tat vhas cutti tat riehtasfärtog adna
lie puorrep/ kâh mädde tain Zubmelettosi suor-
ra tawer.

17. Zuhte tain Zubmelettosi karniel kalla
rastazouckaned/ walla HERRa pajas adna tait
riehtasfärtogit.

18. HERRa tåbda tain wuockasi päiwit/ ia
sijen rutto kalla ärrod ikâân aika.

19. Eij ij kalla skabmo wuolla poted tan
paha påddon/ia karra jägin kalla sij nuoko ad-
ned.

20. Zuhte tagh Zubmelettoseg kalla häckod/
ia HERRan wischolaitseg: Zesse sij wiela lien
naukoht ziabbemus kiedd/ kalla siin tauk erit

aipeid / naukoht ahte suowu erit aipen.

21. Tat Zubmelettos welke walda ia ij mare:
Walla tat riehtasfartog lie armokas ia ar-
was.

22. Zuhte suun puorrist siudnetom / kaska
Edname arbid / walla suun farotom kaska vl-
kos rattitom arrod.

23. HERRast kaska nabdem alman farotom
tarjotud / ia sodn adna miela suun keinoi.

24. Josse sodn eaka / ij kaska sodn erit suop-
pitud: Zuhte HERRa suun tuta kietetnes.

25. Modn leim nuorra arrom ia lem wuore-
rasen schiadtam / ia ijm lie cossef wuoidnam tam
riehtasfartog paljel wadtetom / jella suun Eht
laipe ahom.

26. Sodn lie caicef aiken armokas ia puorre
mielesi lueihtha / ia suun saijo kaska puorrist siud-
netom arrod.

27. Jargal ljehtut erit pahasi ia tacka tat
puorre / ia sapso ikään aika.

28. Zuhte HERRa eke riehtas / ia ij pajel
wadte suun aillisit / ikään aika kaska sijn wuore-
kitud: Walla tam Zubmelettosi saijo kaska vl-
kos rattitom arrod.

29. Tagh riehtasfartuga kaska edname ar-
bid / ia arrod tasne ikään aika.

30. Tan riehtasfärtugan nialm ruodut ijaar
maseht/ ia suun nueihkem appet rieht.

31. Suun Zubmelen laga lie suun wals
mosn/ suun läitostem ij nialakast.

32. Tat Zubmelettos wardaha/ tan riehtas
färtugh/ ia äho Radded suun.

33. Walla HEXra suun ij quodhe suun
kietesis/ ia ij tuobmi suun cosse sodn tuobmi
torwi.

34. Wuorde HEXra ia adne suun keino/
tie kalka sodn paijeted tuun/ nau ätte todn kal
ka arbid ednam: Tuun kalka wuoidned juh
te tat Zubmelettos vlkos/rättitom ärrö.

35. Modn lem wuoidnam ahte Zubmelet
tos/ sodn lei appares jalo/ ia vlkos/luobbi ijet
zes naukoht ahte laurbar/Muorr.

37. Cosse älmäi paldel-manni taggo/ kiethe
tie lei sodn erit/ modn katzatim mangelt suun/
tie sodn ij cosnek kaudnusum.

36. Ärrö mainetom ia edne ijetet rieht/
juh te tastemit kalka mingemusen puorrist man
nad:

138. Walla tagh meeddeg kalka ahten häcka
nid/ ia tagh Zubmelettoseg mangemusen vlkos
rättitom ärrö.

39. Walla

39. Walla H^Exta wäcket talt riehtas
färtugit / sodn lie sijen wiereswot hātesn.

40. Ja H^Erra wäcket sijn la zouda sijn talst
Zubmelettosist / sodn nuolla sijn / la lādnest sijn /
juhthe sij tārswot suun all.

XXXVIII. Psalm. Lat. XXXII.

1. Ahte Psalm Davidin / tocko muhtolasen.

2. H^Exta ello pakat muun tuun māresn / la
ello muun tipso tuun harmadeswotestn.

3. Juhthe tuun sāddeg lie kīdda muusn / la
tuun fiet teedda muun.

4. Jj lie wareswot muun kropsn tuun aitte
tied : Ja ij lie ahtef raffe muun tahtisn muun
suddoi tied.

5. Juhthe muun suddog manne pajes muun
oifwe / naukāht ahte lāsse nādhe lewa sij muidni
appares lāsšeden schiadtam.

6. Muun haaweg apsite la miesste / muun
jallowote tied.

7. Modn wakam rāknōt la kābmōt / xhiada
pāiswīt wakam modn mārrahasn.

8. Juhthe muun ruoitēg erit / kāihken calce
kenas / la ij lie ahtef warreswot muun frāpesn.

9. Modn leim appared zouckitom la rasta
hāiswetom : Modn luonhom muun waimon
reggom tied.

10. HEXra tuun autesi lie caicē muun vsto/
ia muun suecēm ij lie tuusi ziefatom.

11. Muun waimo tãrgit / muun sabmo lie
muun heittam: Ja muun zialini zouggas ij lie
muun ludni.

12. Muun wãdnufaike ia muun Lasweg
zloidzon puotta muun / ia fiehen muun waiwe/
ia muun lackamuffeg lãitosten fucfas.

13. Ja tagh cutti mangelt muun sielu zioide-
zon / sij fielate muun auti: ia tagh cuti muidni
paha vdnon raadhe tacken fãhte sij matten
wahago tackad / ia sawotes juoni quolme pirra
laarrid.

14. Walla muun weerti årrod naufoht ahte
pelietem ia ij cullad / ia naufoht ahte fieletem
jocko suun nialmes ij pajas rappa.

15. Ja wertu muun årrod noufãht ahte jocko
ij mattek cuulla / ia tat cuttin nialmest ij lie
ahtek wuostepako.

16. Walla modn HEXra wuordam tuun
mangelt: tuun HEXra muun Zubmel weerti
muun cuuldeled.

17. Zuhte modn vsjutam åtte sij ij tauk
falka awohed pajel muun: Josse muun juolke
nialafasi / tie sij appares rampe muun pajel.

18. Zuhte

18. Zuh̃te modn leim tackatom fierted / ia muun paukes lie farten sajesh muun autesh.

19. Zuh̃te modn tackam muun paha tackoit paarosen / ia surkom muun suddoi tied.

20. Walla muun wisch-almagh wieson / ia lewa wieckes / cuti muun alma mainet alpote lewa suorrag.

21. Ja tagh cuti muini paha tacken puorre autesh / talpote ijeses muun wuostia : tantied atte modn mannam tan puorre mangesh.

22. Ello pajelwadte muun HERRa muun Zubmel / ello kucken lieke muust.

24. Kaahat ijeset waketed muun / O HERRa muun wake.

XXXIX. Psalm. Lat. XXXVIII.

1. Ah̃te Psalm Dawidin / autelen lantured
Juduchan autesh.

2. **M**odn leim pieijam auti / modn sittam iwaroted / atte modn ijm suddo tacka muun nueihzemin.

3. Modn sittam adneted muun nialmam mangas naukoht tam paaggin : Zuh̃te modn wuoidnam tan Zubmelettos autestam.

4. Modn sawotom ia astosi arrom / ia fieles tom awosi / ia muun weerti nackoted muun sure fu muusne.

5. Muun swaimo lie puoslee muusne / ia cosse
modn vsjutam tan all / tie modn pajas: zacka-
jem: modn ruodum muun nueihzem quoime.

6. Balla HEXra appet muun tauk / atte tat
weerti oidzod ahte nackom muun quoime / ia
muun wiesom ahte mercke adna / ia muun taab-
belt weerti raatkotud.

7. Kietze muun päiweg lewa ahte kiete kãbdo
tuun autesn / ia muun wiesom lie naufoht tãsse
tuun autesn: Kãhte tãsse lewa caick vlmuihez
tuun autesn / cutti tauk nau luowuseht wieson.

8. Sij erit manne naukãht ahte swãiwon /
ia tacken sijes ahte kelpores mãrraha: Sij zãg-
gin ahti / ia ewa tiete cutti tait aidzod kãlka.

9. Tale HEXra / palde maine kãlka muun
liekem tãrswoted? tuun pajel tãrswom modn.

10. Eãdnessi muun erit caickisi muun suddoisi:
Ja ello pase muun tain jalloi zãlgen ãrrod.

11. Modn sittam sarwotud ia ijm pajas rap-
pad muun nialmam / tuun kãlka puorrii tackad.

12. Zãrgal tuun pakatus erit muusi: Zuhte
modn lem jabmalkom tuun kiete swassomesti /
Sela.

13. Cosse todn ahte pakat suddoi tied / ãrro
suun zãbbeswot nãckotom naufoht snicplokisi:
Ja kãhte tãsse lewa tauk caick vlmuihez / Sela.

14. Cuulla muun rãckolwas HEXra / ia